Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 82 (20 349) • 1989 йил 7 апрель, жума • Баҳоси 3 тийин.

РЕСПУБЛИКА ДАЛАЛАРИДА

ЧИГИТ ЭКИШ ҚИЗҒИН

САМАРҚАНД. Иштихон районидаги «Правда» колхозининг Бегали Исмоилов, Облоқул Маманов бошлиқ бригадаларида ерга барака уруғи қадаш бошлаб юборилди. Тажрибали механизаторлар Дўстбек Шодиев, Абдуалим Абдумуродовларнинг ҳар бири кунига 7-8 гектар майдонга сифатли қилиб чигит экмоқдалар.

— Хўжалигимиз аъзолари, — дейди колхоз правлениесининг раиси Абдували Шакаров, — чигит экиш ишларини 10 кун ичида ниҳоясига етказишга ҳаракат қиляптилар. Бу йил 1425 гектар майдонга уруғ қадаб, гектаридан 27,8 центнердан, жами 3920 тонна пахта етиштиришга аҳд қилганмиз. Айни дамларда бутун диққат-эътибор экин-тикин мавсумини муваффақиятли ўтказишга қаратиляпти.

У. САИДОВ.

БАРАКА УРУҒИ

Қашқадарё области пахтакорлари бу йил 235 минг 740 гектар майдонга чигит экадилар. Демак, пахта майдонлари 6300 гектарга қисқаради. Аммо ҳосилдорликни ошириш ҳисобига ялпи хирмон ўтган йилги планга нисбатан 4 минг тоннага кўпайиб, 525 минг тоннага етказилади.

Айни пайтда областнинг бир қатор хўжаликларида чигит экиш ишлари уюшқоқлик билан бормоқда. Бу иш айниқса, Муборак районидаги А. Султон номли, Ғузор районидаги Киров номли, Куйбишев номли, Қамаши районидаги Фарғона, Қарши районидаги С. Раҳимов номли совхозларда намунали уюштирилаётир.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЧ ИШ КУНИДА

Оқолтин районидаги «Чинобод» совхозининг Баҳром Раҳимов бошлиқ бригадаси аъзолари чигит экишни уч иш кунида туғаллашди. 104 гектар қўриқ ерга пахтанинг «Оқолтин» нави экилди. Бу ишда механизаторлардан Султон Ҳамроқулов, Муҳаммаджон Фозилов, Қобилжон Йигитовлар фаоллик кўрсатишди. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан пландаги 17 центнер ўрнига 20 центнердан пахта хирмони кўтариш мажбуриятини қабул қилишган.

«Чинобод» совхозининг бошқа бригадаларида ҳам чигит экиш жадал олиб борилмоқда.

Т. ЮСУПОВ.
Сирдарё области.

ДАЛАЛАР КЎРКИ

✦ НАМАНГАН. Задарё районидаги «Гигант» колхозининг Х. Бозоров бошлиқ агроучасткаси далаларида кўкламги ишлар намунали олиб борилаётир. Бу ерда 10 мингта тут кўчати, 500 дан зиёд манзарали ва мевали кўчатлар, 5 мингта тол қаламчалари ўтқазилди. Дала ишлари кун сайин авж олмоқда.

Т. ТОШПЎЛАТОВ.

МАВСУМ СОЗ ЎТМОҚДА

Зомин районидаги «Ленинград» совхози учинчи қўйчилик фермасининг бош чўпони Нурали Оллоёров қўлига чўпон таёғини деярли ўн йил аввал олган эди. Ўз касбини ҳамиша шарафлаб меҳнат қилаётган азамат чорвадорнинг фаолияти ёш чўпонларга ҳамиша ўрнак. У ўз отаридаги қўйларни баҳорги қўзилатиш мавсумига яхши тайёрлади. Унинг отарида 600 бош совлиқ бўлиб, уларнинг ҳар юз бошидан 105 тадан қўзи олишни мўлжаллаб турипти.

Суратда: Нурали Оллоёров.

У. ҚЎШВОҚОВ фотоси.

Ўзбекистон ССРдаги территориал, миллий-территориал округлар ва жамоат ташкилотларидан сайланган СССР халқ депутатлари рўйхати

Абдалова Мўяссар Воисовна, Қўшкўпир районидаги Калинин номли колхоз аъзоси, КПСС аъзолигига кандидат, Қўшкўпир районидаги Ўзбекёп қишлоғи. Ўзбекистон ССР Хоразм областидаги 610-Хива территориал округидан.

Абдимуротова Шукур, Шуманай районидаги «Правда» совхози оилавий пудрат ишчиси, Шуманай районидаги Киров овули. Қорақалпоғистон АССРдаги 567-Ленинобод миллий-территориал округидан.

Абдураҳимов Абдураҳмон, Наманган районидаги Свердлов номли колхоз бош экономисти, КПСС аъзоси, Наманган область Наманган районидаги Ғирвон аҳоли пункти. Ўзбекистон ССРдаги 104-Наманган миллий-территориал округидан.

Абдикаримов Саъдулла, Тўрткўл пахта тозалаш заводининг токари, КПСС аъзоси, Тўрткўл шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 565-Тўрткўл миллий-территориал округидан.

Агапова Нина Ивановна, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи ишлаб чиқариш бирлашмасининг йигирувчиси, Ўзбекистон ССРнинг Наманган шаҳри, СССР касаба союзларидан.

Одилов Владимир Тўйчиевич, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси токарлар бригадири, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан.

Алимбетов Искендир Абдиреймович, Тахтакўпир районидаги «Жанадарё» совхозининг бош чўпони, КПСС аъзоси, Тахтакўпир райони. Қорақалпоғистон АССРдаги 564-Тахтакўпир миллий-территориал округидан.

Алимова Ҳалимахон, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. СССР касаба союзларидан.

Алламуродов Бўри Алламуродович, Ўзбекистон Компартияси Наманган область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Наманган шаҳри. Ўзбекистон ССР Наманган областидаги 583-Наманган территориал округидан.

Омонов Тўлқин, «Шўртангаз» газ кони бошқармаси бошлиғи, КПСС аъзоси, Қашқадарё областининг Бешкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 102-Қарши миллий-территориал округидан.

Анишчев Владимир Петрович, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Қорақалпоғистон АССРдаги 611-Нукус территориал округидан.

Арслонов Алиёр Қумриевич, Поп районидаги Партия XXII съезди номли колхоз бригадири, КПСС аъзоси, Поп шаҳри. Ўзбекистон ССР Наманган областидаги 585-Чуст территориал округидан.

Асқаров Йўлдошбой Акбарович, Пахтаобод районидаги «Маданият» совхози директори, КПСС аъзоси, Андижон областининг Пахтаобод райони. Ўзбекистон ССР Андижон областидаги 576-Избоскан территориал округидан.

Отажонов Алихон Раҳматович, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госпланининг раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 105-Чортоқ миллий-территориал округидан.

Аҳмедов Раҳматулло, нон маҳсулотлари комбинатининг директори, КПСС аъзоси, Қува шаҳри. Ўзбекистон ССР Фарғона областидаги 608-Фарғона территориал округидан.

Охунов Пўлатжон Алимович, 4-мактаб директорининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, Ўзбекистон ССР Андижон областининг Москва районидаги Шаҳрихон шаҳри, Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Бадалбоева Потима, Шаҳрисабздаги район марказий касалхонасининг бош врачи, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Қашқадарё областидаги Шаҳрисабз шаҳри. Совет хотин-қизлари комитетига бирлашган хотин-қизлар кенгашларидан.

Болтаева Роза, Беруний район марказий касалхонаси бош врачининг ўринбосари, КПСС аъзоси, Беруний шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 559-Беруний миллий-территориал округидан.

Бекбўлатова Гулчеҳра, Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллиги номли Гулистон тикувчилик бирлашмасининг тикувчи-мотористкаси, КПСС аъзоси, Гулистон шаҳри. Ўзбекистон ССР Сирдарё областидаги 593-Гулистон территориал округидан.

Ғуломов Расул, пенсионер, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилотидан.

Давронов Нарзи, Свердлов район марказий касалхонаси врачи, КПСС аъзоси, Бухоро область Свердлов районидаги Жондор посёлкаси. Ўзбекистон ССРдаги 101-Ғиждувон миллий-территориал округидан.

Ефимов Анатолий Степанович, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 109-Пастдарғом миллий-территориал округидан.

Жонқувватова Раъно Нормуродовна, Ғузор районидаги Куйбишев номли совхоз бригадири, КПСС аъзоси, Ғузор районидаги Зарбдор қишлоғи. Ўзбекистон ССР Қашқадарё областидаги 580-Ғузор территориал округидан.

Жўрабоева Тожихон, Тошлоқ район Найман қишлоқ Советидаги қишлоқ врачлик амбулаторияси мудири, Тошлоқ район Найман қишлоғи. Ўзбекистон ССР Фарғона областидаги 607-Марғилон территориал округидан.

Зокиров Мунаввархон Закрияевич, Косонсой районидаги ДОСААФ спорт-техника клубининг бошлиғи, Ўзбекистон ССР Наманган областидаги Косонсой шаҳри. Армия, авиация ва флотга ёрдам берувчи Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти (СССР ДОСААФи)дан.

Золотухин Владимир Петрович, Туркистон ҳарбий округининг «Фрунзевец» газетаси доимий мухбири, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 599-Тошкент-Куйбишев территориал округидан.

Иброҳимов Мирзаолим Иброҳимович, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 562-Мўйноқ миллий-территориал округидан.

Икромов Анвар Солиҳович, Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Самарқанд шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 106-Булунғур миллий-территориал округидан.

(Давоми иккинчи бетда).

М. С. ГОРБАЧЕВнинг БУЮК БРИТАНИЯГА ВИЗИТИ БОШЛАНДИ

ГАВАНА, 5 апрель. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачевнинг Куба Республикасига қилган расмий дўстлик визити бугун ниҳоясига етди.

Гавананинг минг-минглаб аҳолиси Совет Иттифоқидан келган меҳмонни кузатиб қўйиш учун эрта тонгда кўчаларга чиқди. М. С. Горбачев билан Ф. Кастро, совет делегациясининг бошқа аъзолари тушган автомобиллар мотоциклчиларнинг эскорти ҳамроҳлигида аэропорт сари йўл олди.

Хосе Марти номли халқаро аэропортда Совет Иттифоқи билан Куба Республикасининг давлат байроқлари кўтарилган. Учиш майдонида революцион қуролли кучлар жангчиларининг фахрий қоровули саф тортиб турди.

Куба ва СССРнинг давлат Гимнлари янграйди.

М. С. Горбачев ҳамда унинг рафиқаси, совет делегациясининг аъзолари самолёт зинапояси олдида Ф. Кастро билан, Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, революцион қуролли кучлар министри армия генерали Рауль Кастро билан, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба хотин-қизлари федерациясининг раиси В. Эспин билан самимий хайрлашадилар.

Кузатиб қўйиш маросимида Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Карлос Рафаэль Родригес, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Хулио Камачо Агилера ҳам иштирок этдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Ю. В. Петров бор эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Н. Яковлев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. М. Каменцев М. С. Горбачев билан бирга Лондонга жўнаб кетдилар.

* * *

ЛОНДОН, 6 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачев 5 апрель куни маҳаллий вақт билан соат 23.00 да (Москва вақти билан 6 апрель кечаси соат 2 да) Гаванадан бу ерга келди. Самолёт зинапояси олдида М. С. Горбачев билан Р. М. Горбачевани Буюк Британия қироличасининг махсус вакили, қиролича мулозимлари лорди, Буюк Британия Бош министри Маргарет Тэтчер ва унинг умр йўлдоши Денис Тэтчер кутиб олдилар.

Вақт кеч бўлишига қарамай, Лондоннинг кўпдан-кўп аҳолиси, турли мамлакатлар журналистларининг катта корпуси тантанали маросимда ҳозир бўлдилар. Хитроу аэропортида бу ерга расмий визит билан келган Совет давлати бошлиғи шарафига қироллик ҳарбий-ҳаво кучлари офицерларининг фахрий қоровули саф тортиб турди ва Совет Иттифоқининг Гимни ижро этилди.

С. ГОРБУНОВ,
А. КАНИШЧЕВ,
С. СЕРЕДА,
В. ТАЛАНОВ.

ТЭТЧЕРНИНГ СОВЕТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ МУХБИРИ БИЛАН СУҲБАТИ

ЛОНДОН, 5 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачевнинг Буюк Британияга расмий визити арафасида Бош министр Маргарет Тэтчер совет телевидениеси мухбири билан суҳбатлашди. М. Тэтчер Британия—Совет муносабатлари анча яхшиланганини қайд этиб, Совет Иттифоқи билан Буюк Британия иккинчи жаҳон уруши йилларида бошидан кечирган даҳшатлар ҳеч қачон такрорланмаслиги учун ҳар иккала мамлакат Ер юзида тинчликни таъминлаш мақсадида катта иш қилаётганлигини таъкидлади.

Мамлакатларимизнинг олға силжиб анча кўпроқ муваффақиятга эришиш имкониятлари бор, деди М. Тэтчер. Бундан ўн йил муқаддам тасаввур қилиш амри маҳол бўлган нарсалар ҳозир мумкин бўлиб қолганлиги мени, айниқса қувонтиради. Совет Иттифоқида ғоят тўлқинлантирувчи воқеалар юз бермоқда. Кейинги вақтларда у ерда ўтказилаётган ислоҳотлардан кузатилган мақсад ҳақиқатан ҳам ютуққа муносиб бўлиб, ана шу йўналишда ишласа арзийди.

Бош министр Совет Иттифоқидаги қайта қуриш туфайли халқаро майдонда ижобий силжишларга эришиш мумкин бўлганлигига қўшилиб, бу қайта қуриш жаҳондаги барча кишиларга дахлдор эканини қайд этиб ўтди. СССРдаги ўзгартишларга келганда шуни айтиш керакки, биз уларга зўр қизиқиш билан қарамоқдамиз, шу ўзгартишлар муваффақият қозонишига чин қалбдан ишонамиз ва бунинг учун биз имкони бўлган ҳамма ишни қиламиз.

М. Тэтчер иккала мамлакатнинг бундан буёнги ҳамкорлиги истиқболлари тўғрисида гапириб, жумладан БМТ Хавфсизлик Кенгаши доирасида, шунингдек ҳарбий қаршима-қарши туриш даражасини пасайтириш, инсон ҳуқуқлари, савдо, фан ва маданият, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш каби соҳаларда баҳамжиҳат ҳаракат қилиш мумкинлигини уқтирди.

Арманистондаги зилзиланинг фожиали кунларини ва Буюк Британия азият чекканларга юборган ёрдамни эслаб, М. Тэтчер бундай деди: «Бу — сиёсий ғовлар емирилиб, фақат бир истак — ана шу кишиларга ёрдам бериш истагигина пайдо бўлганлигини кўрсатувчи амалдаги намуна бўлди».

Пировардида Буюк Британия Бош министри совет халқига омон-эсонлик тилади, бутун дунё халқлари ўртасида яна ҳам қалин ҳамкорлик ўрнатилишига умид билдирди.

КИТОБЧА ЧИҚАРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачевнинг 29 март куни КПСС Марказий Комитетида оммавий ахборот воситаларининг раҳбарлари билан учрашувда сўзлаган нутқи текстидан иборат китобча «Қайта қуришнинг бурилиш босқичида» деган ном билан босиб чиқарилди. Нутқ КПСС Марказий Комитети 1989 йил март Пленуми ва сайлов кампанияси якунлари билан боғлиқ масалаларга бағишланган эди.

Сиёсий адабиёт нашриёти китобчани кўп нусхада босиб чиқарди.

(ТАСС).

Олий Совет—сессиялар оралиғида

ҲОСИЛНИНГ БОШИ

Экканингни ўрасан, дейди халқимиз. Деҳқончилик пайдо бўлибдики, ана шу нақлга амал қилиб келинади. Лекин дипломлар, унвонлар, илмий даражаларнинг кўпгина эгалари бу нақлни унутган кўринишади. Халқ депутатлари ҳосилнинг асоси — уруғликда эканини уларга тушунтириб қўйишларига тўғри келди.

Уруғлик тақдири ишониб топшириб қўйилган олимлар, мутахассислар, ишлаб чиқариш ташкилотчиларини Ўзбекистон ССР Олий Советига — учта доимий комиссия: агросаноат комплекси, саноат, фан ва техника комиссияларининг қўшма мажлисига таклиф қилдилар. Ана шундай бош қўшиб маслаҳатлашиш туфайли ишга атрофлича ёндашиш мумкин бўлди.

... Пахтачиликнинг техника қуроллари тобора кўпайиб бормоқда. Ерларнинг ҳосилдорлигини сақлаб туриш учун минерал ўғитлар кўплаб солинмоқда, қишлоқ хўжалигида юз мингга яқин мутахассис ишламоқда. Ахир, бу жуда катта кучку! Ҳосилдорлик эса кўтарилмаяпти. Меҳнатни ташкил этишдаги англашилмовчиликлар, агротехника қоидаларининг бузилиши, пахта якка ҳокимлигини зўрлик билан тиқиштириш каби нуқсонлар ўз таъсирини ўтказмоқда, албатта. Бундан пахтанинг ўзи ҳам жабрланмоқда. Шундай бўлсада, яна ўша нақлга қайтамиз: экканингни ўрасан... Мана шу сабабли ҳам доимий комиссиялар ҳосилнинг асоси — уруғлик масаласига алоҳида аҳамият беришди.

Шунда кишининг кўнглини ғаш қиладиган манзара пайдо бўлди: халқ хўжалигига кўп йиллар давомида яхши хизмат қилган пахтанинг анчагина навлари эскириб қолибди, уларнинг ўрнини муносиб равишда эгаллайдиганлари жуда кам. Қарабсизки, 108-Ф нави 1947 йилдан, 138-Ф нави 1961 йилдан, «Чимбой»-3010 нави эса 1976 йилдан бери экилмоқда... Лекин ветеранлар сафига ўтиб олган бу навлар тез-тез касалликка йўлиқади, бунинг устига тола сифатига талаб кун сайин ортиб бормоқда. Навларни планли равишда янгилаб туриш тақозо этилмоқда. Бизда шу беш йиллик бошланганидан бери пахтанинг фақат иккита навигина районлаштирилди.

Айни пайтда республикамизда 26 та илмий ташкилот навлар яратиш, пахта агротехникасини ишлаб чиқиш билан шуғулланмоқда. Ўз-ўзидан маълумки, ижод жараёнида ҳамма вақт ҳам тезда натижага эришилавермайди. Лекин, шундай бўлса ҳам... 1970 йилдан бери давлат синовидан ўтказилган ҳар ўнта навнинг биригина районлаштирилган. Эҳтимол, бу ҳам ёмон эмасдир, бироқ районлаштирилган барча навлар ҳам пахтакорларнинг ишончини оқлади, деб бўлмайди — С-6040, «Андижон»-2, «Андижон-6», «Ан-Самарқанд-2», «Фарҳод» ва бошқа бир қанча навлар эндиликда экилмаяпти, яна бир қанча навлар эса ўрнини эгаллайдиганлари йўқлиги сабабли ноиложликдан экиб келинмоқда.

Бунинг сабаби фақат ҳосилдорликнинг пастлигида эмас. Ҳосили кўп, бироқ сифати паст навларни экишдан бош тортишга мажбур бўлинмоқда. Йиғиб олинган ялпи ҳосилнинг мисли кўрилмаган рақамларидан бизга нима фойда? Ахир шу йилнинг бошида ўтган йиллардаги ҳосилдан қолиб кетган 50 минг тоннадан ортиқ толани тўқувчилар олмаганлигини айтадиган бўлсак, буни тушуниб олиш мумкин. Ахир ана шу тонна-тонна пахталар миллион-миллион сўм пул туради-ку.

Саноат юпқа, яхши газламалар учун учинчи ва тўртинчи типдаги тола етказиб беришимизни илтимос қилмоқда. Бу буюртмаларнинг 35 ва 70 фоизигина қондирилмоқда. Лекин дағал, йигиришга ноқулай бўлган толани беш баравар кўп беряпмиз. «Нима, рапорт бериш учун ишлаяпмизми?» Ўтган йили Наманган областида 18 минг гектар ерга районлаштирилмаган навлар экилди. Бу навлардан еттинчи типдаги тола олинади. Хўш, ундан тўқилган газмол қандай бўларкин?... Нав толасининг сифати, тезпишарлиги, машина теримига мослигига нисбатан ҳам кўп эътирозлар бор.

Муҳокама учун материал тайёрлаган депутатлар группаси ишни илмий ташкил этишда ноаниқликлар борлигини, бир қанча ҳолларда эса деҳқончилик ва саноат эҳтиёжларига нисбатан тўғри йўналишларнинг йўқлиги, аниқ бир мақсад мўлжал қилиб олинмаганлигини айтишди. Айни вақтда олимлар меҳнати ва ижодий шароитлари тўғрисида ҳам чинакам ғамхўрлик қилинмаяпти. Илмий ишларни ташкил этишда мусобақалашиш, кенг изланишлар олиб бориш айниқса зарурлиги таъкидланди.

... Мана, аъло даражадаги нав яратилди. Лекин ана шу навнинг бутун имкониятлари намоён бўлишига ишонч борми? Ҳаёт селекционер ижодининг тақдири уруғчининг қўлида эканлигини кўрсатди. Республика уруғчилик хўжалигининг тўртдан бир қисмигина тўлақонли сара уруғ бермоқда. Дўстлик районидаги сара уруғ хўжалиги йўл қўйган хатолар натижасида С-4727 нави биринчи марта экилишидаёқ бракка чиқарилди. Кўпгина сара уруғ хўжаликлари бир неча хил селекция навларини экишмоқда, бу — ўсимликларнинг морфологик ва технологик белгиларига таъсир қилмоқда, навларнинг айнишига олиб келмоқда. Кўп колхозлар ва совхозларнинг далаларига ҳам кўпинча турли навлар экилади. Ихтисослашишнинг афзалликлари яққол кўриниб турганлигига қарамай, шундай қилишади.

Уруғчилик занжирининг кейинги бўғинларида ҳам анча тартибсизликлар бор. Чунончи, уруғлик пахтани кўпинча яхши ерларга экишмайди ва айни вақтда агротехника қоидаларини, ҳосилни йиғиб олиш муддатлари ва технологиясини бузишади.

Давлат агросаноат комитетининг уруғчиликка бўлган муносабатини қуйидаги мисол яққол кўрсатиб беради. Ҳақиқатан ҳам, киши ажабланса арзийдиган мисол: штатларни қисқартириш баҳонасида кўп уруғлик етказувчи мутахассисларни шу рўйхатга тиркаб қўйишди. Яна қандайларини денг — энг тажрибалиларини! Сара уруғчилик хўжаликларининг ходимлари аттестациядан ўтказилганида уларнинг кўпчилиги етарли билим ва кўникмаларга эга эмасликлари маълум бўлди-ю, улар бошларини ушлаб қолишди. Ҳолбуки, Давлат агросаноат комитети республика олий ўқув юртлари ва техникумларида бундай мутахассисларни тайёрлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмади. Штатларни тартибга келтириш, деган яхши шиор баҳонасида ишга сезиларли даражада зарар етказишди.

Пахта тозалаш заводлари уруғлик чигитни туксизлантирадиган, саралайдиган, дорилайдиган техника билан яхши жиҳозланмаган. Заводлардаги техникавий ускуналарни янгилашга етарли маблағ ажратилмаяпти, ажратилган маблағлар ҳам ўзлаштирилмаяпти. Беш йилликда уруғлик тайёрлайдиган 24 та цех ишга туширилиши керак эди. Шулардан атиги учтасигина фойдаланишга топширилди. Пахта тозалаш саноати марказий институтининг ижодий самараси ҳам кўнгилдагидек эмас. Кучли машинасозлик саноатига эга бўлган республикамизда самарали ускуналар, асбоблар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмаган. Хўжаликлар, заводлар, тайёрлов пунктларидаги минглаб лабораториялар бундай ускуналар, асбобларга жуда-жуда муҳтож. Тадқиқот институтлари ўз янгиликларини кўпайтириш билан шуғулланишга мажбур бўлмоқдалар.

... Ўзбекистон хўжаликлари ўтган йили экилиши лозим бўлган сара уруғликнинг ярмидан камроғини олишди. Пировардида бу самарадорликнинг пасайишига, мўлжалланганидан кам ҳосил терилишига, пахта сифатининг ёмонлашишига олиб келди. Энди бундай ҳол такрорланмаслиги керак.

Депутатлар комиссияларининг мажлисида қатнашган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. И. Иброҳимов бу муҳокама катта ва мураккаб ишни бошлаб берди, деб таъкидлади. Деҳқонлар, саноат ходимлари, олимлар биргаликда куч-ғайрат сарфласалар бошланган иш муваффақият қозонади. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари асосида ҳаракат қилишимизнинг аниқ программаси талаб этилмоқда.

Бу муаммоларни республика Олий Совети Президиумининг мажлисида муҳокама этишга қарор қилинди.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ шарҳловчиси.

Ўзбекистон ССРдаги территориал, миллий-территориал округлар ва жамоат ташкилотларидан сайланган СССР халқ депутатлари рўйхати

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Искандаров Ином Назарорович, «Ўзбекрезинотехника» Ўзбекистон ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, КПСС аъзоси, Тошкент область Ангрен шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 118-Оҳангарон миллий-территориал округидан.

Қодиров Ғайрат Ҳамидуллаевич, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Сирдарё областидаги 595-Янгиер территориал округидан.

Қозоқова Турсун Жумабоевна, Ғ. Ғулом номидаги 22-ўрта мактаб муаллимаси, Бўстонлиқ районидаги Ғазалкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 603-Чирчиқ территориал округидан.

Қаипбергенев Тулепберген, ёзувчи, Қорақалпоғистон АССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, КПСС аъзоси, Нукус шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 566-Хўжайли миллий-территориал округидан.

Қаландаров Абдуҳаким Очилович, Пахтачи районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Самарқанд областидаги Пахтачи райони Ҳакимқул қишлоғи. Иттифоқ колхозлар кенгашига бирлашган колхозлардан.

Қаландаров Боғибек, Хонқа районидаги «Правда» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи, КПСС аъзоси, Хоразм областининг Хонқа райони. Ўзбекистон ССРдаги 126-Урганч миллий-территориал округидан.

Қориева Бернора Раҳимовна, Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта опера ва балет театрининг солисти, Ўзбекистон Театр арбоблари союзи правлениесининг раиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. СССР Театр арбоблари союзидан.

Каримбердиева Насиба Салимовна, Ўзбекистон ССР Сирдарё области Боёвут районидаги А. С. Пушкин номли пахтачилик совхози ишчиси, КПСС аъзоси, Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Каримов Ислом Абдуғаниевич, Ўзбекистон Компартияси Қашқадарё область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Қарши шаҳри. Ўзбекистон ССР Қашқадарё областидаги 582-Шаҳрисабз территориал округидан.

Қосимова Дилбар Мирзаевна, Тошкент тўқимачилик комбинати 1-йигирув тўқув фабрикасининг йигирувчиси, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 116-Тошкент-Фрунзе миллий-территориал округидан.

Қаюмова Тожинор Исахоновна, Иштихон районидаги 33-мактаб муаллимаси, Иштихон районидаги Фрунзе номли колхоз. Ўзбекистон ССР Самарқанд областидаги 586-Булунғур территориал округидан.

Қирғизбоева Тўхтахон Бозоровна, Сирдарё район «Малик» совхози бригадири, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Сирдарё областидаги Сирдарё райони. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан.

Клепиков Александр Фёдорович, Ўзбекистон Компартияси Сирдарё область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Сирдарё область Жиззах шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 113-Жиззах миллий-территориал округидан.

Коршунов Александр Александрович, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадири, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. СССР касаба союзларидан.

Қурбонов Ҳайрулло, Ургут районидаги «Ургут» совхози бригадири, КПСС аъзоси, Ҳамза қишлоқ Советининг Мўминобод қишлоғи. Ўзбекистон ССР Самарқанд областидаги 589-Пастдарғом территориал округидан.

Кўчарова Муқаддас, Олтинсой районидаги «Оқолтин» колхози сут соғувчиси, КПСС аъзоси, Олтинсой райони. Ўзбекистон ССР Сурхондарё областидаги 591-Денов территориал округидан.

Кучерский Николай Иванович, СССР 50 йиллиги номли Навоий кон-металлургия комбинати директори, КПСС аъзоси, Навоий шаҳри. Ўзбекистон ССР Самарқанд областидаги 588-Навоий территориал округидан.

Мадиёрова Қолжон, Қўнғирот районидаги КПСС XXIV съезди номли совхознинг бригада ижарачиси, КПСС аъзоси, Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот райони. СССР Матлубот кооперациясидан.

Мамарасулов Солижон, Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Термиз шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 111-Денов миллий-территориал округидан.

Маҳмудов Убайдилло Нурмаҳмадович, «Москва» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Бухоро областидаги Ромитан районининг Хоркаш қишлоғи. Иттифоқ колхозлар кенгашига бирлашган колхозлардан.

Мелиев Абдурашид, Самарқанд лифтсозлик заводининг ишчиси, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Самарқанд шаҳри. Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Мирқосимов Мираҳмад Мирхожиевич, Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 604-Янгийўл территориал округидан.

Мухторов Аҳмаджон Ғуломович, «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» республика газетасининг редактори, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. СССР Журналистлар союзидан.

Набиева Юлдуз, Фарғона область матлубот союзининг катта товаршуноси, Ўзбекистон ССР Фарғона шаҳри. СССР Матлубот кооперациясидан.

Нишонов Рафиқ Нишонович, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 123-Ленинград миллий-территориал округидан.

Овчинников Александр Иванович, генерал-лейтенант, Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгашининг аъзоси — сиёсий бошқармаси бошлиғи, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 120-Чирчиқ миллий-территориал округидан.

Огарок Валентин Иванович, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Қашқадарё областидаги 581-Қарши территориал округидан.

Оразбоев Омонгелди, Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоз бригадири, КПСС аъзоси, Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот райони. Ўзбекистон ССРдаги 128-Нукус миллий-территориал округидан.

Орипов Абдулла, шоир, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 115-Тошкент—Ҳамза миллий-территориал округидан.

Павлов Александр Сергеевич, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири, КПСС аъзоси, Москва шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 602-Бўка территориал округидан.

Першин Андрей Леонидович, Қўнғирот районидаги ремонт-эксплуатация ишлаб чиқариш бирлашмасининг экскаватор машинисти, Қўнғирот шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 561-Қўнғирот миллий-территориал округидан.

Раҳимов Азим, 2 «Бухараоблагропромстрой» область давлат кооператив бирлашмаси бошқарувчисининг ўринбосари, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Бухоро шаҳри. Уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилотидан.

Раҳимова Санобар Ҳалимовна, Қарши районидаги С. Раҳимов номли совхоз ишчиси, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Қашқадарё областининг Қарши райони. Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

Раҳмонқулова Тўпа, Жиззах районидаги Навоий номли колхоз бригадири, КПСС аъзоси, Жиззах шаҳри. Ўзбекистон ССР Сирдарё областидаги 594-Жиззах территориал округидан.

Раҳмонов Бозор, Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригадири, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Сурхондарё областидаги Термиз райони. СССР касаба союзларидан.

Рустамова Зуҳра Каримовна, Сирдарё область судининг аъзоси, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Сирдарё областидаги Гулистон шаҳри. СССР касаба союзларидан.

Собиров Абдураҳмон Ғаниевич, Бекобод район марказий касалхонасининг бўлим мудири, КПСС аъзоси, Тошкент область Бекобод районидаги Зафар шаҳри. Ўзбекистон ССР 119-Бўка миллий-территориал округидан.

Собирова Назира, Гурлан районидаги «Янгиобод» совхозининг бригадири, КПСС аъзоси, Гурлан районидаги Шоликор қишлоқ Совети. Ўзбекистон ССР Хоразм областидаги 609-Урганч территориал округидан.

Саидов Қаҳрамон Муҳамадиевич, Оқтош шаҳар халқ депутатлари Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири, КПСС аъзоси, Самарқанд область Оқтош шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 107-Каттақўрғон миллий-территориал округидан.

Сайфитдинова Мастурахон, Қува районидаги «Анор» совхозининг директори, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Фарғона область Қува районининг Толмозор қишлоғи. Совет Хотин-қизлар комитетига бирлашган хотин-қизлар кенгашларидан.

Салиқов Қаҳимбек, Ўзбекистон Компартияси Қорақалпоғистон область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Нукус шаҳри. Ўзбекистон ССР Қорақалпоғистон АССРдаги 612-Тўрткўл территориал округидан.

Сарсенов Малик Абилбекович, «Аралводстрой» ихтисослаштирилган қурилиш бирлашмасининг бошлиғи, КПСС аъзоси, Нукус шаҳри. Қорақалпоғистон АССРдаги 568-Чимбой миллий-территориал округидан.

Сатин Борис Федорович, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 600-Тошкент—Чилонзор территориал округидан.

Сафаров Юсуп Одинаевич, Бухоро районидаги Усмон Юсупов номли колхоз тракторчиси, КПСС аъзоси, Бухоро район Лоша қишлоғи. Ўзбекистон ССР Бухоро областидаги 578-Бухоро территориал округидан.

Сефершаев Фикрет, Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи, КПСС аъзоси, Чиноз район Яллама қишлоғи. Ўзбекистон ССРдаги 121-Янгийўл миллий-территориал округидан.

Тожимуротова Ойсулу, Нукус шаҳридаги С. М. Киров номли 4-ўрта мактаб ўқитувчиси. Қорақалпоғистон АССРдаги 563-Нукус миллий-территориал округидан.

Тўраева Мукар, Яккабоғ районидаги «Коммунист» совхозининг бригадири, КПСС аъзоси, Қашқадарё область Яккабоғ районидаги Самак қишлоғи. Ўзбекистон ССРдаги 103-Шаҳрисабз миллий-территориал округидан.

Турганбоев Данебой Тажевович, Кегайли районидаги Куйбишев номли совхоз механизатори, КПСС аъзоси, Кегайли райони. Қорақалпоғистон АССРдаги 560-Кегайлиқ миллий-территориал округидан.

Тўхтабоев Абдумуталиб Турсунович, Олтинкўл халқ истеъмоли моллари фабрикасининг дурадгори, КПСС аъзоси, Андижон район Пахтаобод қишлоғи. Ўзбекистон ССР Андижон областидаги 575-Андижон территориал округидан.

Убайдуллаева Раъно Аҳатовна, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Экономика институти директорининг ўринбосари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Совет хотин-қизлар комитетига бирлашган хотин-қизлар кенгашларидан.

Умархўжаев Мухтор Эшонхўжаевич, Андижон давлат тиллар педагогика институтининг ректори, КПСС аъзоси, Андижон область Андижон районидаги Ф. Энгельс номли совхоз. Ўзбекистон ССРдаги 97-Андижон миллий-территориал округидан.

Усмонов Рустамжон Қозоқович, Фурқат номли 20-мактаб ўқитувчиси, Андижон область Избоскан районидаги Луғумбек қишлоғи. Ўзбекистон ССРдаги 99-Избоскан миллий-территориал округидан.

Федоров Александр Павлович, «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, КПСС аъзоси, Оҳангарон шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 601-Оҳангарон территориал округидан.

Фуженко Иван Васильевич, генерал-лейтенант, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Сурхондарё областидаги 592-Термиз территориал округидан.

Худойберганова Римажон Матназаровна, Ўзбекистон Компартияси Хоразм область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Урганч шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 127-Хива миллий-территориал округидан.

Хўжамуротова Санобар Исмонловна, Папанин номли ўрта мактаб ўқитувчиси, КПСС аъзолигига кандидат, Амударё районидаги Ленин номли колхоз, Қорақалпоғистон АССРдаги 558-Амударё миллий-территориал округидан.

Цо Василий Иванович, Охунбобоев момиқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, КПСС аъзоси, Андижон шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 98-Ленинск миллий-территориал округидан.

Шарипова Фазолат, Шофиркон район «Шофиркон» колхози сут-товар фермаси оилавий пудрат раҳбари, КПСС аъзоси, Бухоро область Шофиркон районидаги Талижа посёлкаси. Ўзбекистон ССР Бухоро областидаги 579-Ғиждувон территориал округидан.

Шералиев Абдураззоқ, 41-ўрта мактаб ўқитувчиси, Учқўрғон районидаги Сирмоқ посёлкаси. Ўзбекистон ССР Наманган областидаги 584-Чортоқ территориал округидан.

Шерғозиев Маматғози, Бағдод районидаги «Ленинград» колхозининг раиси, КПСС аъзоси, Бағдод район Қароқчитол қишлоғи. Ўзбекистон ССР Фарғона областидаги 606-Ленинград территориал округидан.

Шканакин Владимир Геннадьевич, генерал-лейтенант, ҳарбий қисм командири, Туркистон ҳарбий округи, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон ССР Тошкент областидаги 597-Тошкент—Ленин территориал округидан.

Эргашев Баҳромжон Маҳмудович, Ленинград районидаги Энгельс номли колхоз раиси, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Фарғона область Ленинград район Калтатой қишлоғи. Иттифоқ колхозлар кенгашига бирлашган колхозлардан.

Йўлдошев Шавкат Муҳиддинович, Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Фарғона шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 124-Марғилон миллий-территориал округидан.

Юсупов Эркин Юсупович, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан.

Ёдгоров Дамир Солиҳович, Ўзбекистон Компартияси Бухоро область комитетининг биринчи секретари, КПСС аъзоси, Бухоро шаҳри. Ўзбекистон ССРдаги 100-Бухоро миллий-территориал округидан.

Ёздурдиева Розбиби, Термиз район Жданов номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи, КПСС аъзоси, Ўзбекистон ССР Сурхондарё область Термиз райони. Иттифоқ колхозлар кенгашига бирлашган колхозлардан.

Ёқубов Одил, ёзувчи, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, КПСС аъзоси, Тошкент шаҳри. СССР Ёзувчилар союзидан.

Ёқубов Юсупжон Раимжонович, ёғ-мой комбинати директори, КПСС аъзоси, Қўқон шаҳри. Ўзбекистон ССР Фарғона областидаги 605-Қўқон территориал округидан.

Иккита сайлов округи: 590-Самарқанд территориал округида (унга Суперфосфатний, Фарҳод, Ҳўшрав посёлкалари билан Самарқанд шаҳри киради) ва 596-Тошкент — Акмал Икромов территориал округида (унга Тошкент шаҳрининг Акмал Икромов ва Октябрь районлари киради) учтадан номзод овозга қўйилди ва уларнинг биронтаси ҳам сайланмади. СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисидаги Қонуннинг 60-моддасига мувофиқ округ сайлов комиссиялари мазкур округларда шу йилнинг 9 апрелида энг кўп овоз олган икки номзодни қайта овозга қўйишга қарор қилдилар.

Ўнта сайлов округи: 577-Ленинск территориал округи (Андижон областининг Ленинск, Советобод шаҳарлари ва Жалолқудуқ, Қўрғонтепа, Ленин, Марҳамат ҳамда Хўжаобод районлари); 587-Каттақўрғон территориал округи (Самарқанд областининг Оқтош шаҳри, Ингичка посёлкаси билан бирга Каттақўрғон шаҳарлари ҳамда Каттақўрғон, Нарпай, Пахтачи, Советобод ва Хатирчи районлари); 108-Навоий миллий-территориал округи (Самарқанд областининг Комсомол, Тинчлик посёлкалари билан бирга Навоий шаҳри ва Мурунтов, Учқудуқ посёлкалари билан бирга Зарафшон шаҳри, Конимех, Қизилтепа, Навоий, Нурота, Томди ва Учқудуқ районлари); 110-Самарқанд миллий-территориал округи (Суперфосфат, Фарҳод ва Хушрав посёлкалари билан бирга Самарқанд шаҳри); 112-Термиз миллий-территориал округи (Сурхондарё областининг Термиз станцияси посёлкаси билан бирга Термиз шаҳри ва Ангор, Бойсун, Гагарин, Жарқўрғон, Ленин йўли, Термиз ва Шеробод районлари); 114-Гулистон миллий-территориал округи (Сирдарё областининг шаҳар Советига қарашли аҳоли пунктлари билан бирга Гулистон шаҳри, Сирдарё, Ширин шаҳарлари, Ховос посёлкаси билан бирга Янгиер шаҳари ҳамда Оқолтин, Боёвут, Ворошилов, Гулистон, Ильич, Сирдарё, Ховос ва Янгиер районлари); 598-Тошкент-Киров территориал округи (Тошкент шаҳрининг Киров ва Собир Раҳимов районлари); 117-Тошкент-Октябрь миллий-территориал округи (Тошкент шаҳрининг Киров, Октябрь ва Собир Раҳимов районлари); 122-Қўқон миллий-территориал округи (Фарғона областининг Қўқон шаҳри ва Киров, Ўзбекистон ҳамда Фрунзе районлари); 125-Фарғона миллий-территориал округи (Фарғона областининг Дўстлик посёлкаси ҳамда шаҳар Советига бўйсунадиган аҳоли пунктлари билан бирга Қувасой шаҳри, Фарғона шаҳри ҳамда Қува ва Фарғона районлари) да депутатликка иккитадан номзод овозга қўйилди ва уларнинг биронтаси ҳам сайланмади. Марказий сайлов комиссияси бу округларнинг барчасида СССР халқ депутатларига сайлов тўғрисидаги Қонуннинг 61-моддасига мувофиқ шу йил 14 май куни қайта сайлов ўтказишга қарор қилди.

«ИЗВЕСТИЯ ЦК КПСС» ЖУРНАЛИНИНГ НАВБАТДАГИ СОНИ

«Известия ЦК КПСС» журналининг 3-сони босмадан чиқди ва обуначиларга тарқатилмоқда.

Ушбу сон партия Марказий Комитетининг 1989 йил февраль ойидаги иши ҳақидаги ахборот билан очилади, бу ишнинг асосий йўналишлари СССР халқ депутатлари сайлови арафасидаги фаол сайлов кампанияси, КПСС Марказий Комитетининг аграр сиёсат масалаларига бағишланган Пленумига тайёргарлик, ҳаётий социал-иқтисодий муаммоларни ҳал этишнинг самарали йўлларини зўр бериб қидириш, кенг кўламли ташқи сиёсий вазифаларни бажариш билан белгиланди.

Бу сонда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг КПСС Марказий Комитетида фан ва маданият арбоблари билан учрашув якунлари ҳақидаги, машинасозликни илдамроқ ривожлантириш хусусида, Чернобиль атом электр станциясидаги авария оқибатида радиактив ифлосланиш содир бўлган районлардаги ишнинг аҳволига оид аввал қабул қилинган қарорлар қандай бажарилаётгани тўғрисидаги бир қанча янги қарорлари ва бошқа қарорлар эълон қилинган.

«Партия турмушини қайта қуриш» бўлимидаги материалларда мамлакат партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайловларнинг якуни чиқарилган, бу материалларда янгидан сайланган контрол-ревизия комиссияларининг ишига тааллуқли масалалар ёритилган, шу бўлимда яна КПСС бюджетидан бошланғич партия ташкилотлари эҳтиёжлари учун маблағ ажратиш тўғрисидаги қарор ҳам эълон қилинган.

«1985 йил апрель ойидан кейин қабул қилинган ҳужжатлар» бўлимида иккита материал бор — булар М. С. Горбачевнинг айрим областлар партия комитетлари биринчи секретарлари билан 1985 йил 14 ноябрь куни бўлган суҳбатининг баёни, шунингдек КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг импорт структурасини такомиллаштириш ҳамда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш мақсадида валюта маблағларидан самарали фойдаланишни ошириш масалаларига бағишланган қароридир.

Журналдан КПСС Марказий Комитети Идеология комиссияси ва КПСС Марказий Комитетининг Партия қурилиши ва кадрлар билан ишлаш сиёсати масалалари комиссиясининг дастлабки мажлислари тўғрисидаги ахборот ҳам ўрин олган.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг 1989 йил январь-февраль ойидаги иши хусусидаги хабарда комитетнинг навбатдаги мажлислари тўғрисида ҳикоя қилинади, бу мажлисларда партия қарорларининг бажарилиши устидан назорат масалалари, шунингдек коммунистларнинг апелляциялари кўриб чиқилган.

«Ахборот ва хроника» рубрикаси остида берилган материалларни ўқиган журналхон КПСС Марказий Комитетининг маълумот берувчи қабулхонасининг 1988 йилдаги ишидан, ўрта ва олий мактабни қайта қуриш тўғрисида илгари қабул қилинган қарорлар қандай бажарилаётганидан, сиёсий ва иқтисодий ўқув қандай бораётганлигидан ва бошқа масалалардан бохабар бўлади. Шу бўлимдан 1989 йил февраль ойида партия ходимларини сайлаш ва тасдиқлаш тўғрисидаги ахборот ҳам ўрин олган.

1989 йилнинг январь-февраль ойида бўлиб ўтган музокаралар, учрашувлар ва суҳбатлар хроникасида КПССнинг халқаро алоқалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Мазкур сонда КПСС Марказий Комитетига ишчилардан тушган хатларга шарҳлар, шунингдек нарх ва нарх белгилаш ислоҳоти масалаларига тааллуқли мактублар эълон қилинмоқда. КПСС Марказий Комитетининг секретарлари топшириғига кўра, кўриб чиқилган хатларда «Пластик» (Наро-оминск шаҳри, Москва области) кооперативида содир бўлган зиддиятли вазият ҳақида ҳикоя қилинади.

Журналнинг архив бўлимида турли-туман материаллар бор. Партия Марказий Комитетининг 1918 йил март-май ойидаги фаолиятига оид хроникада РКП(б) Марказий Комитети мажлисларининг еттита протоколи биринчи марта эълон қилинмоқда, Партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 70 йиллиги муносабати билан РКП(Б) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1919 йил 16 апрель куни бўлган биринчи мажлисининг протоколи эълон қилинган.

Журналдан 1956 йил 25 февраль куни партия XX съездининг ёпиқ мажлисида КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари Н. С. Хрушчевнинг «Шахсга сиғиниш ва унинг оқибатлари тўғрисида»ги докладининг тўла тексти жой олган.

Журналхон Г. Димитровнинг Коминтернинг 7 конгрессига тайёргарлик чоғидаги нутқи, Н. К. Крупская ва А. М. Горькийнинг мактублари билан ҳам танишади. Журналнинг архив бўлими «Известия ЦК РКП(б)» журналининг 1919 йилги 2-сони обзори билан якунланади.

* * *

Журналга ёзилиш ҳақида тушаётган кўп саволлар муносабати билан шуни маълум қиламизки, «Известия ЦК КПСС» журналига 1989 йилнинг навбатдаги ойлари ва 1990 йил учун обуна бирон-бир чеклашларсиз барча алоқа бўлимлари томонидан қабул қилинмоқда.

(ТАСС).

Нариманов номли колхозни фақат Хоразм областидагина эмас, балки республикамиздаги бошқа хўжаликларда ҳам яхши билишади. Боиси, миллионер деб ном олган мазкур хўжаликда социал масалаларни ҳал этишга алоҳида эътибор берилади. Бу ерда ишлаб чиқаришда қатнашмайдиганларни ҳам бичиш-тикиш, гул парваришлаш, турли сопол буюмлар ясаш билан овора эканликларини учратиш мумкин. Дарвоқе, меҳнат кишини улуғлайди, деб бежиз айтишмаган.

Меҳнатга муҳаббат ёшликдан бошланади. Шу сабабли хўжалик мактабларида меҳнат таълимига алоҳида эътибор берилади. Бу ердаги мактаблардан бирида компьютерлаштирилган алоҳида синф мавжуд. Шу ўқув йилидан бошлаб эса бу ерга «Ямаха» номли янги япон шахсий компьютерлари келтирилганди. Эндиликда бошқа мактабларнинг юқори синф ўқувчилари ҳам ҳар куни даргоҳда машғулотлар ўтказишмоқда.

Суратда: 1. Машғулот пайти. 2. 9-синф ўқувчиси Ш. Искандаров. 3. Информатика бўйича ўқитувчи, «СССР Халқ таълими аълочиси» Б. Хўжаев.

В. МОЛГАЧЕВ фотолари.

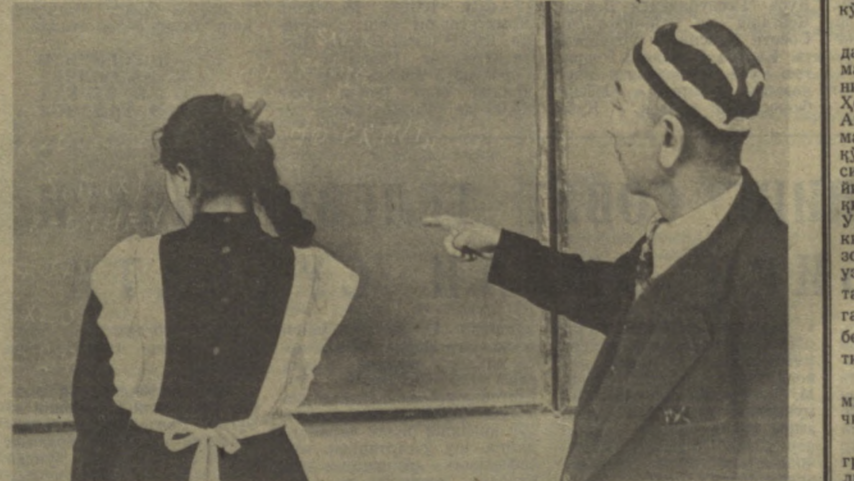

САЙЛОВ ДАВОМ ЭТАДИ

СССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи 117-Тошкент — Октябрь миллий-территориал сайлов округи округ сайлов комиссияси хоналаридаги телефон қўнғироқлари ҳар куни кетма-кет жиринглаб турибди. Меҳнат коллективларининг вакиллари ва гражданлар қайта сайловлар қандай ўтиши, кимни номзод қилиб кўрсатиш мумкинлиги билан қизиқмоқдалар. Навбатчилиги қайта тикланган аввалги составдаги округ сайлов комиссиясининг аъзолари уларга батафсил жавоб беришга ҳаракат қилишмоқда.

ЎзТАГ мухбири округ сайлов комиссиясининг раиси, Тошкент метрополитени бошлиғининг ўринбосари А. Д. Миржалилов билан суҳбатлашди:

— Сайловолди кампанияси ва 26 мартда бўлган сайлов сайловчиларнинг фаоллиги жуда ўсганлигини намойиш қилди. Чунки уларга ниҳоят ўзлари хоҳлаган номзодларни танлаб олиш ҳуқуқи берилганди. Округимиздан депутатлик мандатига даъвогарлик қилган икки кишидан биронтаси ҳам зарур бўлган 50 процент овозни ололмади. 14 май куни қайта сайлов ўтказилади. Меҳнат коллективларидаги, аҳоли турар жойларидаги йиғилишларда 13 апрелдан кечикмай номзодлар кўрсатилиши зарур. Рўйхатга олинган номзодлар сайлов бошланадиган кунга қадар сайловчилар билан учрашувлар ўтказадилар.

— Депутатликка номзод кўрсатиш ҳам мумкинми?

— Сайловнинг биринчи даврасида бўлганидек бу масалани меҳнаткашларнинг ўзлари ҳал қилишади. Ҳеч қандай чеклашлар йўқ. Аввалги сайловда ўта олмаган кишилар ҳам овозга қўйилиши мумкин. Комиссиямиз округ сайловолди йиғилишини ўтказиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади. Унда сайловчиларнинг вакиллари депутатликка номзодлар ҳақидаги ўзларининг узил-кесил фикрларини айтадилар. Комиссия қайд этган номзодлар яширин овоз бериш учун рўйхатга киритиладилар.

— 26 мартдан сўнг комиссия қандай хулосалар чиқарди?

— Меҳнаткашларнинг гражданлик ва сиёсий фаоллиги ошганлиги билан бир қаторда, кўпчилик сайлов ҳақидаги янги Қонунни билмаслиги маълум бўлди. Бу айниқса, овоз бериш пайтида билинди. Ҳозир сайлов комиссиямиз, округдаги 205 та участка комиссияларининг аъзолари сайловчилар ўртасида тушунтириш ишларини кучайтирмоқдалар. Сайловчи бюллетенга киритилган фамилияларнинг бирини қолдирган тақдирдагина, ана шу номзод унинг овозини олиши мумкин. Депутатликка даъвогар бўлган кишиларнинг фамилиялари бутунлай ўчириб ташланган тақдирда бюллетень ҳақиқий, деб ҳисобланади, лекин ҳар бир номзодга битта «қарши» овоз берилган саналади.

КУН ТАРТИБИДА: МИЛЛАТЛАРАРО МУНОСАБАТЛАР

Тошкент қишлоқ хўжалик институтида миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш муаммоларига бағишланган илмий-амалий конференция бўлди.

Конференция қатнашчиларининг докладлари ва нутқларида КПССнинг миллатлараро муносабатларни ривожлантиришга қаратилган бугунги йўли ўз ифодасини топди. Мамлакатда амалга оширилаётган туб иқтисодий сиёсат бундай ривожланишнинг ишончли платформаси ҳисобланади. Миллатлараро алоқалар тили сифатида рус тилини янада чуқур ва тўла ўрганиш, совет маданиятида миллийлик ва интернационаллилик, студент ёшларни интернационализм, ҳақиқий совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялаш муаммолари муҳокама қилинди.

Конференцияда кўпгина қардош республикалар қишлоқ хўжалик олий ўқув юртларининг вакиллари иштирок этишди.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Сергей Васильевич Башилов пенсияга чиққанлиги сабабли уни СССР Урал ва Ғарбий Сибирь районларидаги қурилиш министри вазифасидан озод қилди.

СУВ КЎП, САМАРА...

Суғориш тармоқларидан қандай фойдаланилмоқда?

● Ўзбекистоннинг иқлим шароити қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини кенг тараққий эттириш учун қулай. Агар бу шароитга ерларни суғориш ва деҳқончиликнинг илмий-асосланган системасини жорий этиш қўшилса, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олинишини таъминлаш мумкин.

Республикамизда Совет ҳокимияти йилларида суғориш тармоқларининг техник даражасини кўтариш, деҳқончилик қилиб келинаётган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги ерларни ўзлаштириш бўйича катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилди.

Амударё ва Сирдарё ҳавзаларида йирик гидротехник иншоотлар, сув омборлари, магистрал каналлар, ноёб насос станциялари бўлган машина каналлари қурилди. Буларнинг ҳаммаси сув омборларида йилига 55 миллиард кубометрдан зиёд обиҳаёт тўплаш имконини беради. Йирик магистрал каналларнинг ишга туширилиши, хўжаликлараро ва ички хўжалик сув тармоқларининг ривожланиши туфайли республикамизда суғориладиган майдонлар 4100 минг гектарга етди.

Ҳозир республика сув хўжалиги тасарруфида 245 та суғориш системалари, 50 та йирик гидроузел, 30 та сув омбори, 26,3 минг километр хўжаликлараро каналлар, 163 минг километр ички хўжалик суғориш тармоқлари, 120 минг километр коллектор-зовур тармоқлари ва 3433 та вертикал дренаж қудуқлари мавжуд.

Мирзачўлдаги қўриқ ерларда илмий-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиб, индустриал асосда қурилган суғориш-дренаж тармоқлари алоҳида аҳамиятга эга. Бу ерда магистрал ва тақсимловчи каналлар бетонлаштирилган, майда суғориш тармоқлари бетон лотоклардан, дренаж тармоқлари эса ёпиқ қувурлардан иборат.

Қўриқ ерларни ўзлаштириш лойиҳаларига кўра, янги тузилаётган совхозларда социал, маданий-маиший объектлар ҳамда уй-жойларни етарли миқдорда қуриш ҳам планлаштирилган эди. Бунинг учун маълум миқдорда капитал маблағлар ажратилган. Лекин Мирзачўлни комплекс равишда ўзлаштириш лойиҳаларида маҳаллий шароит тўла ҳисобга олинмаганлиги туфайли бу маблағлар етарли бўлмади. Натижада чўлқуварларнинг кўплаб талаб-эҳтиёжлари амалга ошмай қолди. Демак, қўриқ совхозларни ривожлантириш планларини кўриб чиқиш чоғида на шу камчиликларни бундан буён ҳисобга олиш лозим.

Ҳозир мамлакатимизда авж олиб кетган қайта қуриш республика халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари қатори сув хўжалиги ташкилотларига ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитети тузилди. Унинг олдига катта ва мураккаб вазифаларни бажариш вазифаси қўйилган. Чунки республика сув хўжалиги ташкилотлари олдида йирик муаммолар, қийинчиликлар, зудлик билан бажарилиши лозим бўлган жуда кўп долзарб ишлар турибди.

Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитети бу борадаги ишининг асосий йўналиши суғориш системасидан фойдаланиш хизматини ташкил этишни такомиллаштириш, эскидан суғориб келинаётган ерларнинг сув таъминоти ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўлмоғи керак. Шу муносабат билан биз асосий диққат-эътиборни суғориладиган ерлар унумдорлигини ошириш ва мелиорация қилинган ерларнинг юқори самарадорлигини таъминлашга қаратиш керак, деб ҳисоблаймиз. Қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун давлат комитети 4100 минг гектар ердаги мураккаб суғориш системасидан фойдаланиш бўйича оператив раҳбарликни таъминлаши даркор.

Суғориш учун обиҳаётни тақсимлашда сувдан фойдаланиш плани асосий ҳужжат ҳисобланади. Унга қишлоқ хўжалик экинларини суғориш режими асос бўлиб хизмат қилади. Сув хўжалиги органлари 1985 йили СоюзНИХИнинг илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан белгилаб берилган суғориш режимидан фойдаланишмоқда. Лекин бу фақатгина 1988 йилдан бошлаб қўлланилмоқда. Шунга қарамай, экинларни суғориш чоғида қатор нуқсонлар кўзга ташланиб қолди. Демак, областлардаги деҳқонлар ва мутахассисларнинг фикрлари, таклиф ва истакларини ҳисобга олган ҳолда суғориш режимини такомиллаштириб шу йилиёқ жорий этиш лозим.

Кейинги вақтда суғориладиган ерлар гидрогеологик ва мелиоратив ҳолатининг ўзгариши муносабати билан республикамизнинг ҳамма регионларида гидромодул районлаштиришни аниқлашни тақозо қилмоқда. Бу, майдонларга қишлоқ хўжалик экинларини илмий асосланган усулда жойлаштиришни таъминлайди. Мазкур тадбирларни амалга ошириш сувдан тежаб-тергаб оқилона фойдаланишга ҳам имкон беради.

Сувдан фойдаланишнинг тасдиқланган планига мувофиқ обиҳаётни оператив тақсимлаш пайтида Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитети органлари билан давлат агросаноат комитетининг сувдан фойдаланувчилари вазифаларини аниқ чегаралаб қўйиш даркор. Шу муносабат билан манбалардан сув олиш, уни колхоз ва совхозлардаги суғориш тармоқларига бериш ҳамда хўжаликларда обиҳаётдан фойдаланишни назорат қилишни суғориш системаларидан фойдаланиш хизмати ходимлари зиммасига юклаш мақсадга мувофиқдир. Колхоз ва совхозларда сувдан тежаб-тергаб, оқилона фойдаланиш ҳамда экинларни суғоришни ташкил этиш республика Давлат агросаноат комитетининг агротехник хизмати ходимлари томонидан амалга оширилади.

Суғориш системасини такомиллаштиришда обиҳаётни тақсимлашни автоматлаштириш муҳим омил ҳисобланади. Афсуски бизда бу иш ҳануз паст даражада. Республикамизда ҳозирга келиб магистрал каналларда сув тақсимлаш атиги 10—15 процент автоматлаштирилган, холос.

Лойиҳалаш ҳамда илмий-тадқиқот институтлари Сирдарё ва Амударё ҳавзалари бўйича бошқарувнинг автоматлашган системасини яратишни тезлатишлари даркор. СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги томонидан ташкил этилган «Сирдарё» ва «Амударё» сув хўжалиги бирлашмаларидан сув ресурсларини Ўрта Осиё республикалари ўртасида тақсимлаш бўйича аниқ назоратни амалга ошириш талаб этилади.

Гидромелиоратив системаларидан фойдаланиш область ремонт-эксплуатация ишлаб чиқариш бирлашмалари Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитетининг муҳим звеноси ҳисобланади. Улар зиммасига сувдан фойдаланувчиларни обиҳаёт билан таъминлаш, суғориш ҳамда коллектор-дренаж тармоқларини техник жиҳатдан такомилаштириш, сувни тежайдиган технология ва янги суғориш техникасини жорий этиш вазифаси юкланган. Шу билан бирга улар область сув хўжалиги қурилиши ташкилотларига раҳбарлик қилишга даъват этилганлар. Бирлашмаларга етарли миқдорда замонавий ва юқори самарали техникани етказиб бериш ва уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш кечиктириб бўлмайдиган вазифалардан биридир.

Республикамизда хўжаликлараро суғориш тармоқларини яхшилаш бўйича анчагина ишлар амалга оширилди. Бироқ колхоз ва совхозлардаги ички хўжалик суғориш тармоқлари қандай бўлса, шундайлигича қолган. Тўғри, ички хўжалик суғориш тармоқларининг ҳолатини яхшилаш учун 1952 — 1955 йилларда республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги томонидан бирмунча тадбирлар амалга оширилди. Сув йўлларини яхшилаш мақсадида область сув хўжаликлари қошида лойиҳалаш бўлимлари тузилди. Бу бўлимларнинг инженер-техник ходимлари мақбул лойиҳалар тузиб, уларнинг амалга оширилишига раҳбарлик қилдилар. Лойиҳаларда суғориладиган кичик-кичик экин майдонларини йириклаштириш, бу майдонларни текислаш, майда сув йўлларини қайта, мақсадга мувофиқ тарзда қуриш кўзда тутилган эди.

Маълумотларга кўра республикамизда шўрланган ерлар 500 минг гектар атрофидадир. Бу майдонларнинг шўрини ювмасдан туриб, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Шўр ювишнинг самарадорлигини таъминлаш учун мавжуд коллектор-дренаж тармоқлари ишини яхшилаш, янгиларини қуриш талаб этилади. Шунинг учун мелиорация ишларига малакали мутахассисларни жалб этиш, коллектор-дренаж тармоқларининг доимо кўнгилдагидек ишлашини таъминлашни унутмаслик лозим. Бундан ташқари, областлардаги гидрогеологик мелиоратив экспедицияларни зарур техника, уларга тегишли лабораторияларни эса янги асбоб-ускуналар билан таъминлаш керак.

Сувдан тежаб-тергаб, самарали фойдаланиш сувчиларнинг маҳоратига кўп жиҳатдан боғлиқ. Сувчи — мўл ҳосил етиштиришда асосий фигура ҳисобланади. Бироқ уларни ҳозирgacha тўлақонли малакали мутахассислар қаторига қўшиб бўлмайди. Чунки сувчи агротехник билимга эга эмас. Ҳатто махсус курслар, семинарларда ўқитилмайди. Бизнингча анчадан бери айтиб келинаётган бу масалани ижобий ҳал этиш пайти келди.

Ҳар бир соҳада ислоҳот ўтказиш зарурат бўлиб қолган ҳозирги қайта қуриш даври хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъмилаш асосида суғориш системаларини бошқаришнинг янги усулларига ўтишни талаб қилмоқда. Бунинг учун илмий-тадқиқот институтлари керакли иқтисодий усуллар ва тавсияларни ишлаб чиқмоқлари лозим. Сувга ҳақ тўлаш масаласига келсак, у 1955—1956 йилларда республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги томонидан таклиф этилган бўлиб, олинган маблағларни суғориш тармоқларини реконструкция қилишга йўналтириш мўлжалланган эди. Лекин бу тадбирлар турли сабабларга кўра амалга ошмай қолди.

Сувдан фойдаланганлик учун ҳақ тўлашга ўтиш муносабати билан колхоз ва совхозларни пул билан таъминлаш планларида сувни тежашга ёрдам берадиган техника, суғориш машиналари сотиб олишлари учун маблағ ажратиш кўзда тутилиши зарур. Масалан, фақат биргина ёмғирлатиб суғорадиган ДДА-100М агрегати 30 процент сувни тежаш имконини беради.

Ўрта Осиё ва Озарбайжон пахтакорларининг ҳар йили бир-бирларига юбориб турадиган ўзаро текшириш бригадалари фаолияти жойларда сувдан оқилона фойдаланиш бўйича юзага келган илғор тажрибаларни ўрганишга ёрдам бермоқда. Шундай анъана республика сув хўжалиги системасида ҳам мавжуд. Ҳар йили суғориш тармоқларини ишга тайёрлаш, суғориш даврида пахтакор республикалар вакиллари бир-бирларининг ҳузурига бориб суғориш системаларининг аҳволи, сув хўжалиги қурилишини ташкил этиш ҳамда суғоришдаги илғор усуллар билан танишиб ўз ишларида қўллашган. Фикримизча бу яхши анъанани давом эттириш даркор.

Ҳозир тоғларда обиҳаёт запасларининг камлиги, Оролга кўпроқ сув юбориш зарурлиги сувдан ғоятда тежаб-тергаб фойдаланишни талаб этмоқда. Бу борада юқорида айтиб ўтилганидек яхши самара бераётган ижобий тажрибалар бор. Фикримизча республика ва область газеталари, аввало «Қишлоқ ҳақиқати» ва «Сельская правда» газеталари саҳифалари ҳамда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси экспонатларида сув хўжалиги ташкилотлари фаолияти, илғорлар тажрибаси, рационализатор ва ихтирочиларнинг янги ишлари, суғоришда самарали техника ва прогрессив технологияни жорий этиш афзалликлари ҳақида оператив маълумотлар бериб борилса, фойдадан холи бўлмасди.

Ўз навбатида республика Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитетининг кўпминг кишилик коллективи белгиланган режаларни амалга оширишда собитқадамлик кўрсатиши, ташаббускор бўлиб, омилкорлик билан иш тутиши зарур. Ана шунда республикамизда мўл, арзон ва сифатли ҳосил етиштиришга баракали ҳисса қўшиш мумкин бўлади.

Ф. НАЖИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор.

✦ ЗАМОНДОШИМИЗ

НАМУНА КЎРСАТИБ

Самарқанддаги 2509-автоколоннада хизмат қилаётган транспортчилар орасида Валерий Иванович Мутнинг номи ҳамиша илиқ сўзлар билан тилга олинади. Ўн беш йилдан буён шу жонажон коллектив бағрида ишлаб келаётган фидокор транспортчининг меҳнат биографияси ибратли воқеаларга бой.

У ҳар доим белгиланган топшириқни муддатидан олдин бажаришга одатланган. Чунончи ўтган йилнинг ўзида шахсий планини 115 процент қилиб адо этган эди ва 510 литр ёнилғини тежаб қолди. Шу йилнинг ўтган уч ойи мобайнида ҳам юз литрдан ортиқ ёнилғини тежаб, планни 116 процент қилиб бажарди.

Коммунист транспортчининг меҳнат ютуқларидан, унинг ўз зиммасидаги масъулиятни ҳис қилиб астойдил ишлашидан кўпчилик шофёрлар ўрнак олишяпти.

У жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этмоқда.

Суратда: В. И. Мут янги рейсга чиқиш олдидан.

Р. АЛИМОВ фотоси.

МАВСУМГА ТАХТ

● ЯНГИЙЎЛ. «Октябрь» колхози далаларида кўкламги юмушлар бошлаб юборилганига анча бўлди.

Бу йил хўжаликда илк марта 6 гектарли ердаги пленка остига карам кўчати ва 4 гектарга бодринг экиб бўлинди.

Колхозчилар 20 гектарли янги боққа асос солишди.

А. МАННОПОВ.

● ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

АЛОҚАЛАР ТИКЛАНМОҚДА

● 35 йиллик танаффусдан сўнг Андижон билан Хитой Халқ Республикасининг Синьцзян-Уйғур автоном районидаги Қашқар шаҳри ўртасида савдо-сотиқ алоқалари тикланди.

Андижонда халқ истеъмоли молларининг биргаликдаги кўргазмаси очилди. Мазкур кўргазма Қашқар вилояти вакили Абдуғафур Сидиқ бошчилигидаги Хитой делегацияси бу ерда бўлган кунларда иш бошлади. Кўргазма «Узбекинторг» ташқи савдо бирлашмаси йўли билан тузилган аҳдлашувлар доирасида ўтказилмоқда.

Хитойлик меҳмонлар Пахтаобод районидаги уйғурлар кўп яшайдиган «Москва» колхозига боришди, уларнинг меҳнати ва турмуши билан, миллий анъаналарни қандай ривожлантираётганликлари билан танишдилар. Колхознинг «Ортуш» уйғур ансамбли концерт программасини намойиш этди.

Делегация Ленинск шаҳрига бориб, уйғур Исомиддин Садиров раҳбарлик қилаётган «Асака» кооперативининг иши билан танишди. Бу ерда СССР ва ХХР ўртасида савдо-иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантиришнинг фойдаси ҳақида гап борди. Кооператив аъзолари тўқиган тивит ва бошқа рўмоллар, газлама чиқиндиларидан тайёрланган ранго-ранг поёндозлар, шиша ва сополдан ишланган совға-салом буюмлари, миллий пичоқлар меҳмонларга ёқиб қолди.

Меҳмонларга яқин орада Хитой йўловчиларига хизмат қиладиган совет ва чет эл автобуслари намуналарини кўрсатишди: Ленинск автобус-таксомотор парки коллективи Урумчи шаҳрида Хитой—Совет қўшма транспорт корхонасини очади.

— 50-йилларда Андижон билан Қашқар ўртасида қизғин савдо-сотиқ олиб борилганлигини яхши эслайман, — дейди Абдуғафур Сидиқ. — Биз дўстлигимиз тикланаётганидан хурсандмиз. Бу дўстлигимизга М. С. Горбачевнинг яқинда Хитой Халқ Республикасига қиладиган визити янги омил бағишлайди. Ўзбеклар билан уйғурлар ўртасида тарих, тил, турмуш, маданият соҳасида жуда кўп муштараклик бор. Яхши савдо муносабатлари дўстлигимизни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

СИЗ ҲАМ ШУНДАЙ ҚИЛИНГ

Бундан бир неча йил муқаддам «Филадельфия Ивнинг бюллетени» газетасининг боши туҳматдан чиқмай қолди. Газетани бадном қиладиган миш-мишлар тарқалди. Газетага эълонлар берадиган шахсларга унда рекламалар ҳаддан зиёд кўп ва янгиликлар жуда кам шу боис у ўқувчиларни мафтун этмай қўйди, дейишди. Миш-мишларга чек қўйиш керак эди.

Лекин қандай қилиб?
Иложини топишди.

Одатдаги кунда чиққан газета сонидан реклама характерига эга бўлмаган барча материаллар танлаб олинди. Улар тансифлаб чиқилиб, алоҳида китоб шаклида нашр этилди. Китобни «Бир кун» деб аташди. У икки доллар турадиган китоб ҳажмича — 307 бет бўлди. Ундаги барча янгиликлар ва мақолалар баҳоси икки доллар эмас, борйўғи икки цент турадиган газета сонидан олинган эди. Китобнинг жонли, жозибадор безагида кўпдан-кўп жуда қизиқ материаллар борлиги бўрттириб кўрсатилганди.

Кенет Гуд ва Зенн Кауфманнинг «Бизнесда саҳналаштиришнинг аҳамияти» деган китобида саҳналаштиришнинг ажойиб хислати тўғрисида ғоят таъсирли мисоллар келтирилган: «Электролюкс» фирмасининг агентлари холодильник нақадар сокин ишлашини таъкидлаш учун харидор қулоғи тагида гугурт ёқишади.

Сирс Роубак шляпалар каталогининг машҳур одамлар дастхатлари билан безатилгани харидорларда алоҳида ишонч ҳосил қилади...

Жорж Велбаум витринадаги ҳаракатланувчи рекламанинг тўхтаб қолиши 80 процент харидорни йўқотишга олиб келишини айтади.

Ўйинчоқларга Микки Мауснинг номини тушириш фабрикани инқироздан сақлаб қолади...

Гарри Александр ўз маҳсулоти билан рақобатчи маҳсулоти ўртасидаги хаёлий бокс матчининг радио репортажи орқали харидорлар қизиқишини оширади.

Ширинликлар қўйилган витринанинг тагидан прожектор нурининг тушиб туриши савдони икки баравар кўпайтиради...

Крайслер ўз машиналари мустаҳкамлигини кўз-кўз қилиб уларга филларни чиқариб қўяди...

Реклама витриналарини жиҳозловчи мутахассислар саҳналаштиришнинг қудратли кучини билишади. Каламушлар учун янги заҳар ишлаб чиқарган фабрика эгалари иккита тирик каламуш ўйнаб юрган витрина ташкил этадилар. Шу витрина очилганидан кейин янги заҳарни сотиш одатдагидан беш баравар кўпайган.

Нью-Йорк университетидан Ричард Берден ва Элвин Бюсс сотувчилар билан бўлган 15000 суҳбатни таҳлил қилиб чиқишди. Улар «Харидорни қандай ишонтириш керак» деган китобларини чоп этишди, кейин эса ўз хулосаларини «Савдо қилишнинг олти принципи» темасидаги лекцияда баён этиб беришди. Шу материал асосида фильм яратилиб, юзлаб катта корпорациялар сотувчиларига кўрсатилди. Берден ва Бюсс ўзлари кашф этган принципларни тушунтирибгина қолмай, уларни кўргазмаларда намойиш қилишди. Улар аудитория кўз ўнгида савдо қилишнинг тўғри ва нотўғри усулларини театрлаштирилган даҳанаки жанг орқали кўрсатишди.

Ҳақиқатни шунчаки қайд этишнинг ўзи кўпинча камлик қилади. Савдо қилиш жонли, жозибали, драматик бўлиши керак. Сиз саҳналаштириш санъатидан фойдаланишингиз даркор. Кинода шундай қилинади. Радиода шундай қилинади. Агар эътиборни жалб этмоқчи бўлсангиз, сиз ҳам шундай қилинг.

Шунинг учун, агар одамларни ўз нуқтаи назарингизга мойил қилишни истасангиз, —

Ўз ғояларингизга кўргазмалилик бахш этинг, уларни саҳналаштиринг.

ҲЕЧ НАРСА ТАЪСИР ЭТМАСАЧИ...

Чарльз Швэб ишлайдиган цех ишлаб чиқариш нормаларини бажармасди.

«Бу қанақаси, — деди Швэб кунларнинг бирида цех бошлиғига, — сиздек қобилиятли одам цехнинг нормал ишлашига эриша олмаса?».

«Билмадим, — жавоб қилди цех бошлиғи, — мен ишчиларни яхши ишлашга кўндиришга уриндим, койидим, бўшатиб юбораман деб пўписа қилдим. Лекин ҳеч нарса таъсир этмаётир. Улар нормани уддалашолмаётир...»

Бу гап кун охирида айни тунги смена иш бошлаши олдидан бўлиб ўтганди.

«Менга ёнғоқдек бўр беринг,» — деди Швэб. Кейин яқинида турган ишчига ўгирилиб, сўради. «Сизнинг сменангиз бугун қанча эритма берди?» .

«Олтита».

Швэб лом-мим демай ерга катта қилиб олти рақамини ёзди-да цехдан чиқиб кетди.

Тунги смена ишчилари «6» рақамини кўриб, бу билан нима дейилмоқчи, деб сўрашди.

«Бугун катта бошлиқ келди бу ерга, — жавоб берди биринчи смена ишчиси, — у қанча эритма берганимизни сўради ва биз айтган олти рақамини ерга ёзиб қўйди».

Эртасига эрталаб Швэб яна цехга кирди. Тунги смена «6» ни ўчириб, ўрнига «7» рақамини ёзиб қўйганди.

Кундузги смена ишчилари ишга келишганида ерга катта қилиб ёзиб қўйилган «7» рақамини кўришди. Демак, тунги смена ўзини кундузгилардан яхши, деб ҳисоблайди. Хўп, майли, ким яхшилигини уларга кўрсатиб қўямиз. Улар ғайрат билан ишлаб, кечқурун ишдан қайтаётганларида ўқлоқдек қилиб «10» рақамини ёзиб кетишди. Ишлар юришиб кетди.

Тез орада қолоқ цех заводнинг бошқа барча цехларидан яхши ишлайдиган бўлиб қолди.

Содир бўлган воқеанинг моҳияти нимада?

Бу хусусда Чарльз Швэбнинг ўзи шундай дейди:

«Қийин ишни бажариш учун рақобат руҳини уйғотиш керак. Мен фақат кўп пул ишлашни кўзлайдиган рақобатни эмас, балки ўз устунлигини исбот қилишга ундайдиган рақобатни кўзда тутмоқдаман».

Устунликка эришишни жуда-жуда исташ! Беллашувга чақириш! Майдонда курашишга чорлаш! Булар жасур одамлар қалбига кириш йўлидир.

Эл Смит Нью-Йорк губернатори бўлганида ана шундан фойдаланган. Энг машҳур каторга турмаси Синг-Сингда бошлиқ йўқ эди. Турма деворлари оша ичкарида содир бўлаётган ярамасликлар ҳақидаги гап-сўзлар ташқарига тарқаларди. Смитга турмани бошқариш учун кучли, темир иродали одам керак эди. Уни қаердан топсайкин? У Нью-Гемптонда истиқомат қилувчи Льюис И. Лосга одам юборди. Унинг иродали ва жасур инсонлигидан Смит хабар топган эди.

«Синг-Сингни қўлингизга олиш масаласига қандай қарайсиз? — дангал сўради у Лос келгандан кейин. — У ерга тажрибали одам керак». Лос довдираб қолди. У Синг-Синг хавфли жойлигини биларди. Бу ерга ишга тайинланиш сиёсий конъюктуранинг инжиқликлари билан боғлиқ эди. Турма бошлиқлари бамисоли у эшикдан кириб, бунисидан чиқиб кетаверишарди — фақат биргинаси уч ҳафтага чидаган эди. Лосга ўз мансаб обрўсини ўйлаши жоиз эди. Таваккал қилишга арзийдими бу иш?

Унинг иккиланаётганини кўрган Смит креслога ястаниб олиб, жилмайди. «Биродар қўрқиб кетганингизни мен қораламоқчи эмасман, — деди у. — Бу жўн иш эмас. Бу вазифага ишга дадил киришиб кета оладиган зўр қобилиятли, бардошли одам даркор».

Смит Лосни беллашувга чорлади — шундай эмасми? Жасурлик ва зўр қобилият талаб этувчи ишга кириш тўғрисидаги таклиф Лосни қизиқтириб қўйди.

У таклифга рози бўлди. Қийинчиликларга бардош берди. Ҳозир ҳаёт бўлган турма бошлиқлари орасида энг машҳури бўлиш учун бардош берди. Унинг «Синг-Сингда 20000 йил» деган китоби минглаб нусхаларда қўлма-қўл бўлиб кетди. У радио эшиттиришларини гуллатди, унинг турма ҳаёти тўғрисидаги ҳикояларини ўнлаб фильмларни дунёга келтирди. Унинг жиноятчиларни «инсонийликка қайтариш» усули ахлоқни тузатиш муассасалари амалиётида чинакам мўъжиза яратди.

«Мен ҳеч қачон, — деган эди энг йирик «Файрстон Тайр Энд Раббер компани»нинг асосчиси Гарри С. Файрстон, — маош ва фақат маош қобилиятли одамларни жалб этиши, бирлаштириши ёки ишда ушлаб туриши мумкин, деб ҳисобламаганман. Мен бу ўринда гап ўйинда деб ҳисоблайман...».

Ўйин! Мана бу ҳар бир одам яхши кўрадиган нарса. У — ўзини кўрсатиш имконияти. Ўз устунлиги, ютиб чиқиш ва ғалаба қилишни исботлаш имконияти худди шундай интилишлар, шу жумладан одамларни ҳайратда қолдирадиган комик ҳолатларни (айтайлик, пирожкаларни бутунлигича ютиш) кўрсата олиш имконияти рақобат қилишга интилишни туғдиради. Устун чиқиш истаги. Ўзининг баобрў эканлигини ҳис этиш истаги. Бу ҳаммага хос.

Шундай қилиб, агар қаттиқ иродали одамни ўз нуқтаи назарингизга мойил қилмоқчи бўлсангиз, —

Беллашувга чақиринг!

(Давоми бор. Боши газетанинг ўтган сонларида).

ШЕРИКЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИК

● Наманган машинасозлик заводи билан Болгариянинг Видин шаҳридаги «Химремстрой» ремонт-қурилиш бирлашмаси ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжат имзоланди. Бу билан Наманганда Совет—Болгар қўшма корхонасини ташкил этишга асос солинди.

Наманган машинасозлари ижара пудратига ўтганларидан сўнг хорижий шериклар билан маблағларни кооперациялаш имконияти пайдо бўлди. Ижара пудрати, маълумки, катта иқтисодий мустақиллик беради. Химия ва газ саноати учун ишлаб чиқилган маҳсулот — тиргак арматуралар сотиладиган бозор энди анча кенгаяди. Бу — заводнинг валюта фондини кўпайтиришга олиб келади.

Совет—Болгария корхонаси, шартномада кўзда тутилганидек, саноат арматурасини тиклаш цехини ҳам очади. БХР корхоналаридан бирида қолиплаш-пайвандлаш арматурасини ишлаб чиқаришни кооперациялаш ҳам ташкил этилади. Мутахассисларни айирбошлаш, муваққат технология ва конструкторлик группаларини тузиш ҳам режалаштирилган. Ана шу технологик ва конструкторлик группалари жўмраклар ва сурма қопқоқлар, зулфинлар сифатини янада яхшилаш билан шуғулланадилар. Наманган машинасозларининг Пловдив шаҳрида кузда бўладиган халқаро ярмаркада қатнашишлари масаласи ҳам кўриб чиқилмоқда. Социал-маданий соҳа ҳам эътибордан четда қолгани йўқ: бу соҳа ҳар икки мамлакат турдош корхоналарида ривожлантирилади.

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ КЕНГАЯДИ

Афғонистон аҳолиси сурхондарёликлардан 1,2 миллион сўмликдан кўпроқ ноозиқ-овқат моллари, шу жумладан тикувчилик, трикотаж буюмлари, пойафзал, китоблар оладилар. Термиз шаҳрида Сурхондарё области билан Балх вилояти ўртасида шу йилда оталиқ алоқаларини янада ривожлантириш тўғрисидаги ҳужжат имзоланди.

Шартномада жамоат ташкилотлари ёшлар, касаба союз ташкилотлари, маданият ва спорт ходимлари делегациялари айирбошлаш ҳам кўзда тутилган. Сурхондарёнинг саноат, қишлоқ хўжалик корхоналарида, медицина муассасаларида Балх вилояти турли касб эгаларининг вакиллари иш ўрганадилар. Область пионер лагерлари шу ёзда афғон болаларини ўз бағрига олади.

Ҳамкорлик тўғрисида дастлабки шартнома имзоланганидан бери икки йил ўтди. Шу вақт ичида икки чегара области аҳолиси ўртасидаги дўстона алоқалар мустаҳкамланди. Ўтган йилнинг ўзидагина афғон биродарларимизга бир миллион сўмликдан кўпроқ кундалик эҳтиёж моллари совға қилиб жўнатилди. Делегациялар айирбошланди. Кўплаб афғонлар Сурхондарё медицина муассасалари ва шифохоналарига даволаниш ва дам олиш учун қабул қилиндилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕК ТИЛИНИ ЎРГАНИШМОҚДА

● ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошида ўзбек тилини ўрганишни ихтиёр этганлар учун курс очилди. Унда масъул ва техник ходимлар ўзбек тилида ёзиш ва сўзлашишни ўрганишмоқда. Тингловчиларга Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Тил ва адабиёт институти олимларидан тўрт нафари ўқитувчилик қилмоқда. Курс программаси юз соатга мўлжалланган бўлиб, олти ой давом этади. Машғулотлар алоҳида жиҳозланган хоналарда олиб борилмоқда. Тингловчилар магнитофон ва лингофонлардан фойдаланишмоқда. Назарий машғулотлар ҳафтада икки марта ўтказилиб, шанба кунлари тингловчилар ўзаро ўзбекча сўзлашувни машқ қилмоқдалар.

Ҳ. НОСИРОВ.

● ЖУРНАЛИСТЛАР. Ўзбек тилини яхши билиш журналистларга ҳам зарурлиги маълум. Биз республиканинг турли областлари, колхоз ва совхозларида бўлганимизда маҳаллий аҳоли билан яқиндан мулоқотда бўламиз. Бундай пайтда тилни билмаслик зарур факт ва рақамларни тўплашда қийинчилик туғдиради. Шу муносабат билан «Правда Востока» республика газетаси журналистлари ўзбек тилини ўрганишни ихтиёр этишди. Редакция қошида ўзбек тилини ўрганиш курси очилди. Матбуот ходимларига Рус тили ва адабиёти институтининг ўқитувчиси С. Мусахўжаев ёрдам бермоқда. Машғулотлар бошланганига бир ойдан ошди. Тажрибали мутахассис журналистларга мос тарздаги программа асосида ўзбек тилини ўргатмоқда. Машғулотлар ҳафтасига уч марта олиб борилмоқда. Ўйлаймизки, ярим йилдан кейин мухбирлар ўзаро ўзбекча сўзлашадиган бўладилар.

С. ФИОЛЕТОВ.

● ОЛИМЛАР ДАВРАСИ. Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси қошида ҳам ўзбек тилини ўрганиш курси ташкил этилди. Бу ерда асосан бошқарув аппарати хизматчилари ва илмий ходимлар машғулотларга жалб этилган. Ўзбек тилини ихтиёрий ўрганишни истаганлар курсида ҳозирча 30 тингловчи бор. Машғулотларни Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти илмий ходими Сора Отамирзаева олиб бормоқда. Ўзбек тилини ўрганишга қизиқувчилар сафи кўпайиб бораётганлигини ҳисобга олиб, яна бир группа ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Д. ЗОКИРОВА.

● **Ўзбек тили ва бошқа тиллар атрофидаги мунозаралар давом этмоқда. Яқинда мухбиримиз Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти директори, филология фанлари доктори Бахтиёр НАЗАРОВ билан шу хусусда суҳбатлашди.**

• ДОЛЗАРБ МАВЗУДА СУҲБАТ

ТИЛ БИЛИШ — БОЙЛИК

— Бахтиёр Аминович, сиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети идеология комиссияси қошидаги тил муаммоларини ўрганувчи ишчи группасининг аъзосисиз. Амалга оширилган дастлабки ишлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Авваламбор, шуни алоҳида таъкидламоқ жоизки, ишчи группасида фикрлар хилма-хиллиги учун барча имкониятлар яратилган. Матбуотда эълон қилинган рўйхатдан бу комиссияга ўзбек, рус, тожик, қрим-татар, қозоқ, корейс, маҳаллий яҳудий ва бошқа миллат вакиллари киритилгани сизга маълум. Шу фактнинг ўзидаёқ тилга оид барча асосий муаммоларни холисона, объектив ҳал этиш асосий мақсад эканини кўрсатиб турибди. Бироқ бу деган гап, ҳаммамизнинг фикримиз дарҳол, осонликча, бирдан келишиб олгандек бир жойдан чиқяпти, деган маънони англатмайди. Мулоҳаза юритилаётган у ёки бу муаммо бўйича, бирор фикрга келиш узоқ тортишувлар, баҳслар ва марксистик таълимот асосида бир-биримизни ишонтириш, масалани далиллаб бериш натижаси сифатида туғилмоқда.

Ўзингиз ўйлаб кўринг: яқин-яқингача ўзбек тилига давлат статуси берилсин, деб айтиб бўлармиди? Ҳозир эса бу иш билан Марказий Комитет идеология комиссияси қошидаги махсус группа шуғулланмоқда. Мазкур группадаги мутахассисларнинг кўпчилиги ўзбек тилига давлат тили ҳуқуқи берилса тўғри бўлади, деган фикрга келди. Рус тилининг мамлакатимиздаги миллатлараро мулоқот тили тарзидаги мавқеини эса янада мустаҳкамлаш, бошқа тилларнинг тенг ҳуқуқлилик асосида ривожланишига барча имкониятлар яратиб бериш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

— Ишчи группасига хатлар, таклифлар келяптими? Уларнинг йўналиши, нисбати, характери қандай?

— 3—4 ой ичида келган хатлар 1550 дан ортиқ. Уларга 32816 киши имзо чеккан. Коллектив ва оилавий хатлар ҳам талайгина. Мактубларнинг мазмунига қараганда, ўзбек тилига давлат мақоми берилишини ёқлаб ёзилган 1498 хатда 32745 кишининг имзоси бор. 22 киши қўл қўйган 18 хатда Ўзбекистонда ўзбек тили билан бир қаторда рус тилига ҳам давлат мақоми берилиши таклиф этилган. 2 хатга имзо қўйган 2 киши эса, умуман миллий тилларга давлат мақоми берилиши тўғри бўлмайди, деган фикрни айтган. Қатор хатларда тил муносабатларини такомиллаштириш, турли хилдаги луғатлар, дарсликлар яратиш, жой номлари атамаси ҳақида таклифлар билдирилган. Ишчи группаси бу хатларнинг барчасини синчиклаб ўрганиб чиқмоқда.

— Баъзан тил хусусидаги адолатли фикрлар билан бир қаторда кишини ажаблантирадиган мулоҳазаларга дуч келаётганимиз сир эмас. Бахтиёр Аминович, сиз ўзбек тилининг аҳволи занжирбанд қилинган шерга ўхшайди, у бамисоли ҳибсга олинган, биз тилимизни кишанлардан, ўлим ҳукмидан озод қилмоғимиз даркор, қабилида айтилаётган фикрга қандай қарайсиз?

— Очиғини айтиш керак, ўзбек тилининг аҳволи кўнгилдагидек эмас. Бу исбот қилиниши шарт бўлмаган ҳақиқат. Акс ҳолда, минг-минглаб кишилар ўзбек тилига давлат мақоми берилсин, демаган бўлур эди. Бироқ ўзбек тилининг аҳволи, айтайлик, қозоқ, қирғиз, белорус, молдаван ва мамлакатимиздаги бошқа айрим миллий тилларга нисбатан анча яхши ҳолатда эканлиги ҳам маълум. Бу ҳам ҳақиқат. Буни ҳам инкор қилмаслик керак. Аммо ўзбек тилининг бошқа айрим тиллардан бирмунча яхши аҳволда экани бизга хотиржамлик учун ва яқин келажакда уни ғариб қилиб қўйиш учун ҳеч қандай маънавий асос ҳам, ҳуқуқ ҳам бермайди. Зеро, халқ ўзини салбийга қараб эмас, ижобийга қараб қиёслайди.

Тилимиз ҳибсда, кишанда, ўлимга маҳкум ҳолатда, дейилганга ўхшаш фикрларга қўшила олмайман. Совет даврига келиб ўзбек тили жиддий ривожланиш ва равнақ топиш жараёнларини бошидан кечирганига юзлаб мисоллар келтириш мумкин. Юқоридаги мулоҳазалар бизнинг тўғри мақсадлар йўлидаги сабот билан олиб бораётган ишимизга ҳалал бериши мумкин, холос. Фақат мақсадгина эмас, унга элтувчи йўл ҳам тўғри бўлмоғи керак.

Айни вақтда яқин ўтмишда Тошкент маданият институтда, Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида ўзбек тили кафедраларининг ёпилгани, олий ўқув юртларида қатор фанлар деярли ўзбек тилида ўтилмаслиги, қўлланмалар йўқлиги, ўрта мактабларда ўзбек тили дарслари камайиб кетгани, расмий идораларда аксар ҳолларда ҳужжатлар ўзбек тилида юритилмаслиги ва ҳоказолардан кўз юммоқчи эмасмиз. Булар бошқа масала. Уларни тузатиш устида ишлар бошлаб юборилди.

— Ўзбекистонда ўзбек тили билан бир қаторда рус тилига ҳам давлат мақоми бериш ғояси мавжуд, бу фикр қатор матбуот органлари томонидан тарғиб ва ташвиқ этилмоқда, деган қарашларга ҳам дуч келиб турибмиз...

— Тўғри, шундай фикрлар бор, лекин бу ғоя мажбурийлик билан ўтказишга ҳаракат қилинмоқда, деган фикрга қўшилиш қийин. Кимдир ёки қайси бир матбуот органи ўзбек тили билан бирга рус тили ҳам давлат тили мақомига эга бўлсин, дер экан, нега буни дарҳол мажбур қилиш, зўравонликка интилиш деб тушунишимиз керак? Бу тўғри эмас. Менимча, бу фикрлар хилма-хиллигининг ифодаси.

Ўтган йили ноябрь ойида институтимиз қошида СССР Фанлар академияси тил ва адабиёт бўлимининг «Кўп миллатли совет маданиятида икки тиллилик ва кўптиллилик» муҳокамасига бағишланган қўшма сессияси бўлиб ўтди. Унинг ишида Москва, Ленинград ва бошқа марказий шаҳарлардан ташқари, ўндан ортиқ миллий республика мутахассислари қатнашдилар. Якунловчи мажлисда резолюция лойиҳаси муҳокама этилди. Унда миллий республикаларда шу республика тили билан бир қаторда рус тилига ҳам давлат мақоми бериш таклиф этилди. Сессия қатнашчилари бу таклифни қабул қилмадилар. Мазкур масалани ҳал этиш ҳар бир миллий республиканинг ўз ихтиёрида бўлмоғи керак, деган фикрни айтдилар. Шу фикр қабул қилинди. Мамлакатимиздаги машҳур олимлар: СССР Фанлар академиясининг академиги Д. Н. Шмелев, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари Ю. Н. Караулов, В. Н. Ярцева, А. В. Десницкая, Э. Р. Тенишев ва бошқалар ҳам шу фикрни маъқулладилар.

— Хизмат юзасидан республикамизнинг турли шаҳарларида, корхоналарда, колхоз ва совхозларда бўламан. Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, давлат ва маданият арбоблари билан учрашиб тураман, улардан турли хил мулоҳазалар эшитаман. Масалан, айниқса, раҳбар ходимларнинг тил билиш ёки бир неча тил билиш қобилияти халқ билан алоқани мустаҳкамлаш, унинг кўнглига чуқурроқ кириб бориш, қалбига қулоқ солишда муҳим аҳамиятга эга. Аммо баъзи раҳбарлар ўзбек тилини билмайдилар, аксар зиёлиларимиз ўзбек тилининг истиқболига ишонмайдилар.

— Мен ҳам хизмат юзасидан республикамизнинг айрим раҳбарлари билан тез-тез учрашиб тураман. Баъзи раҳбарларнинг нутқларини, суҳбатларини эшитаман. Академиямизнинг раҳбарлари сўнгги пайтларда институтимизга тез-тез келиб, хабар олиб турадиган, коллективимиз мажлисларида иштирок этадиган бўлишди.

Ҳеч муболағасиз, улар ўзбек тилида бир ўзбек билганчалик эркин ва ҳатто анча чиройли гаплаша оладилар, деган қатъий фикрдаман.

Лекин айрим зиёлиларимиз ҳозирги ўзбек адабий тилида эркин ёза олиш у ёқда турсин, ҳатто радио ва телевидение орқали эркин гапира олмайдилар ҳам. Уларнинг бу қийналишларини кўриб ачиниб кетасан киши. Улар рус тилини чуқурроқ ўрганишган-да, дерсиз. Кошкийди. Бу томондан ҳам айримлари ҳавас қилгулик эмас.

Аммо тил танлаш, мактаб танлашда ҳар кимнинг ўз ҳуқуқи ўзида.

Раҳбар ходимлар ва уларнинг тилга муносабати деган масалага эътиборимни тортган экансиз, яна бир нарсани эътироф этиб ўтсам. Агар шу кунларда сиз, масалан, дейлик, Марказий Комитет биноси ичига кириб қолсангиз, талаффузда бироз қийналиш сезилаётган ўзбек сўзлари, оҳанглари тез-тез қулоғингизга чалиниб қолишининг гувоҳи бўласиз. Улар ерли халқ вакиллари эмас, улар ўзбек халқи билан бирга қўлни-қўлга бериб, дилни-дилга пайванд этиб меҳнат қилаётган, давр даъватига биноан ўзбек тилини ўрганишга киришган юртимизнинг рус, украин, белорус ва бошқа турли миллат вакилларидир. Институтимизнинг тўрт мутахассиси Марказий Комитетда хизмат қилаётган 60 га яқин масъул партия ходимига ўзбек тилидан ҳафтада икки марта ишдан ташқари дарс бермоқда.

— Икки тиллилик деган масалага яқинлашиб қолдик. Шу масалага муносабатингизни билмоқчи эдим. Баъзан қўштиллилик керак эмас, деган фикрлар учраб қолади.

— Умуман, бу чуқур тадқиқ этишни талаб этадиган назарий ва амалий масала бўлиб, бой, ранг-баранг ва кўпқиррали йўналишларга эга. Гўдакликданоқ бирданига икки тиллиликни ўрганишнинг анча мураккаб томонлари мавжуд эканини таниқли мутахассислар эътироф этадилар. Улар тафаккурда ўзига хос из қолдиради ва миллий тилнинг ўзлаштирилишига сўзсиз таъсир этади. Икки тиллилик керак эмас, дейилувчи фикр эса тўғри эмас, бунга профессионал тушунмовчилик, деб қарамоқ керак. Ўзбек халқи тарихида икки тиллилик деган масала бугунга келиб пайдо бўлгани йўқ. У қадимдан мавжуд. Халқимиз қадимдан ўзбек-тожик, тожик-ўзбек икки тиллилигини эъзозлаб келгани ва у халқимизнинг руҳига жуда чуқур сингиб кетганини эслашнинг ўзиёқ кифоядир.

Бироқ икки тиллилик деганда айримлар бир нарсани, чамаси, нотўғри тушунаётганга ўхшайдилар. Икки тиллилик дегани бир республикада икки тилга давлат мақоми берилишидир, деган гап эмас. Булар бошқа-бошқа масалалар. Ўзбек тилига давлат мақомининг берилиши бошқа тилларга нисбатан унга, албатта, бирор устунлик берилади, деган маънони ҳам англатмайди. Бу ўзбек тилининг қонуний ва ҳуқуқий мавқеини тиклаш, унга нисбатан айрим эътиборсизликларга чек қўйиш, демакдир. Шу маънода биз ҳеч қачон бир тилни иккинчи тилга қарама-қарши қўймаслигимиз керак. Бу мутлақо нотўғридир. Тил хусусида қандай мулоҳазалар юритмайлик, асосий мақсад халқлар ўртасига раҳна солиш эмас, аксинча, дўстликни, ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш, ривожлантириш, мустаҳкамлашдан иборат бўлмоғи керак.

Қисқа сатрларда

● **МОСКВА.** Пойтахтдаги «Знамя» жамияти марказий лекторийсида ўзига хос суҳбат бўлди. Бу ерда тарих фанлари кандидати Л. Ф. Монагарова «Оқ олтин ўлкасида» мавзуига бағишланган суҳбат ўтказди. Москваликлар Ўзбекистон ҳаёти билан боғлиқ кўпгина нарсаларни қизиқиб тингладилар.

Г. ХОБОТЬЕВ.

● **ҚАРШИ.** 6- ва 7-уй-жой микрорайонлари бунёд этилди. 20 дан зиёд тўрт қаватли, 40 ва 56 квартирали уйлар, универсам магазини, маиший хизмат кўрсатиш ва бошқа савдо шохобчалари қурилди.

Р. ЎРОҚОВ.

● **БУЛУНҒУР.** Райондаги А. Беруний номли совхозда тарих музейи очилди. Унда коллективлаштириш йилларидан тортиб, ҳозиргача бўлган даврни акс эттирувчи экспонатлар қўйилган. Музейнинг «Улуғ Ватан уруши» бўлимига ташриф буюрганлар шу ерда яшаб, жангоҳларда қурбон бўлганларнинг портретлари, орден ва медаллари билан танишиши мумкин. Музей ёнидаги ёдгорликка 57 нафар Ватан ҳимоячисининг номи ёзиб қўйилди.

Т. ҲАСАНОВ.

● **САМАРҚАНД.** Иштихон райондаги Ильич номли колхознинг Минглар қишлоғида истиқомат қилаётган Ҳасан бобо Шодиев 102 баҳорни қаршилади. Отахон Катта Фарғона ва Фарҳод каналлари, Каттақўрғон сув омбори қурилишларида иштирок этди. Уни шахсан республика биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев ўз қўли билан тақдирлаган. Отахоннинг уч фарзанди, 27 невара, 17 чевараси бор.

У. САИДОВ.

● БУГУН ЖАҲОН САЛОМАТЛИК КУНИ

БОЛА СОҒЛОМ—ОНА БАХТИЁР

Бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан «Жаҳон саломатлик куни»нинг бу йилги анъанавий байрами «Келинг, саломатлик ҳақида гаплашайлик» шиори остида нишонланяпти.

Бугунги кунда республикамизда оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш хизматини мустаҳкамлаш борасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Тошкентдаги шаҳар болалар клиник касалхонасида кейинги пайтларда кўз касалликлари микрохирургияси республика ҳамда неонатология шаҳар марказлари ташкил этилди. Эндиликда 835 ўринли шифохона қошида кўкрак хирургияси, пульмонология ҳамда янги туғилган болалар хирургияси марказларини очиш мўлжалланяпти.

Мазкур саломатлик масканида бемор болаларнинг дарддан фориғ бўлишларида уларга икки юздан ортиқ мутахассис шифокорлар ҳар томондан малакали тиббий ёрдам кўрсатишяпти. Зеро, фарзандларимизнинг соғ-саломат бўлиши келажагимиз пойдеворининг мустаҳкамлигидан далолат.

Суратларда. 1. Янги туғилган болалар бўлими мудири, «СССР Соғлиқни сақлаш аълочиси» Ҳакима Асатова. 2. Югуриш — ҳамма касалликларнинг давосидир. 3. Невропатолог Раида Жаҳонгирова Дилшод Билоловни текширмоқда.

В. МОЛГАЧЕВ фотолари.

✦ ҚУЛАЙЛИК

УЗОҚ ЯҚИН БЎЛДИ

Ульянов районидаги 88 автомобиль корхонаси коллективи хўжалик ҳисобига ўтганига уч ой бўлди. Шу орада аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш ишлари бирмунча яхшиланди. Корхона маъмурияти аҳоли истакларини инобатга олиб, «Ульянов—Жиззах», «Комилон—Қарши», «Ульянов—Фазли» каби янги автобус маршрутлари қатновини йўлга қўйди. Айниқса «Ульянов—Бўка» маршрути бўйича транспорт хизматини йўлга қўйилиши кўпчиликни мамнун этди. Ҳозир И. Шомирзаев, Қ. Жабборов, А. Йўлдошев, М. Юсупов, Н. Зоидов каби шофёрлар аҳолига намунали хизмат кўрсатиб, ойлик ва квартал планларини 1—1,5 ҳисса бажаришмоқда.

А. АЙИЗОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

КУРАШ:

МУНОСИБ ҲИССА

АҚШнинг Толидо шаҳрида эркин кураш бўйича жаҳон кубоги учун 16-марта мусобақа ўтказилди. Совет полвонлари Куба, Канада ва Жанубий Корея командаларидан устун келиб, ҳал қилувчи учрашувни АҚШ спортчилари билан ўтказдилар. Якунловчи беллашувлар 5:5 ҳисобида тугади. Лекин умумҳисобда ғалабалари кўплик қилган СССР терма командасига бош соврин 14-марта топширилди. Шахсий ҳисобда ғалаба қозонганлар орасида тошкентлик Олимпиада чемпиони А. Фадзаев ҳам бор. Унинг ҳамшаҳари М. Хадарцев бу гал иккинчи ўринни эгаллади.

ФУТБОЛ:

ҲОЗИРЧА МАҒЛУБИЯТСИЗ

Олий лига командалари бешинчи тур ўйинларини ўтказишди. Киев динамочилари сафарда «Помир» футболчилари билан учрашдилар. Бу ўйинда ҳисоб очилмади. Шунингдек, спартакчилар «Зенит» коллективини қабул қилишди. Бу учрашувда ҳам дарвозалар дахлсиз қолди. Шу тариқа Киев динамочилари билан спартакчилар ҳозирча учрашувларни мағлубиятсиз давом эттириб, 8 тадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда. «Арарат» — «Ротор» ўйинида 2:1 ҳисоби қайд этилди. Арман футболчилари 7 очко билан учинчи ўринни эгаллаб турибди. «Днепр», «Черноморец», «Динамо (Тб), «Торпедо» коллективларида 6 тадан очко бор.

СПОРТЛОТО

2 апрель куни ўйналган 14-тираж бўйича қуйидагича якунлар чиқарилди.

«45 дан 6»: жами 1.872989 вариант қўйилди. 6 номерга ютуқ йўқ. 5 номерга 1.170 сўмдан 48 та ютуқ чиқди. 4 номерга 27 сўмдан 3012 та, 3 номерга 3 сўмдан 52.088 та ютуқ чиқди.

«36 дан 5»: жами 19.486957 та вариант қўйилди. 5 номерга 10 минг сўмдан 30 та ютуқ чиқди. 4 номерга 203 сўмдан 4813 та, 3 номерга 9 сўмдан 182.758 та ютуқ чиқди.

14-тираж ва 10 тиражли билетлар бўйича ютуқларни 17 апрелдан 17 майга қадар олиш мумкин.

(ТАСС).

Муҳаррир **У. УСМОНОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЯККА ТАРТИБДАГИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ

1989 йил апрель ойидан бошлаб

халқ истеъмол товарларини ишлаб чиқариш ёки аҳолига хизмат кўрсатиш бўйича якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи ва бунинг учун патенти (регистрация гувоҳномаси) **бўлган гражданларнинг мол-мулкини** КЎНГИЛЛИ РАВИШДА СТРАХОВАНИЕ ҚИЛАДИ.

Шартномани тузиш шартларига доир батафсил маълумотларни давлат страхованиесининг республикадаги барча инспекцияларидан олиш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ ПРАВЛЕНИЕСИ

ҚОЗОНХОНА УСКУНАЛАРИНИ СОЗЛАШ ИШЛАРИНИ СИЗ УЧУН «СПЕЦРЕМНАЛАДКА» РЕСПУБЛИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ БАЖАРАДИ.

БУНДАЙ ИШЛАР ҚАТОРИГА ҚУЙИДАГИЛАР КИРАДИ:

қозонларнинг фойдали иш коэффицентини 93—94 процентга, яъни мумкин бўлган энг катта кўрсаткичга етказган ҳолда уларни кам миқдордаги горелкалар билан ишлашга ўтказиш;

фойдали иш коэффициентини 93 процентгача етказиш имконини берадиган, Р—4—6 КГС/СМ2 да ишлайдиган қуйи босимли механик форсункаларни жорий этиш;

буғнинг қуруқлик даражасини 4,5 процентга кўтариш, яъни 95 ўрнига 99,5 процентга етказиш. Бу эса ўз навбатида ёқилғини иқтисод қилишга, қозон ҳалқаларининг пишиқлигини оширишга, ДКВР типидаги қозонларда буғнинг қизиш ҳароратини 400^0 даражагача, бошқа қозонларда эса босимнинг барча диапазонларида 280^0 даражагача кўтаришга олиб келади;

қозон ўтхонасига ёқилғи сарфини 10—12 процент камайтирувчи буғ ва сув пуркаш усулини жорий этиш;

горелкаларни а-1.0 га ўтказиш йўли билан модернизациялаш. Натижада атроф-муҳитга зарарли чиқиндиларни чиқариш 30 процентга камаяди, қозон ҳалқаларининг пишиқлиги эса ортади;

горелкаларни ўт олдирадиган қурилма воситасида автоматик тарзда ёндириш;

қозондаги ва сувни химиявий тозалашдаги ишга тушириш-созлаш ва режимли созлаш ишлари;

сув экономайзерини янада тежамлироқ РВП регенератив ҳаво иситгич билан алмаштириш:

ўт олдирадиган қурилма (баҳоси — 1000 сўм)дан ташқари юқорида санаб ўтилган тадбирларнинг ҳар бирини бажариш баҳоси — 3—5 минг сўмдан иборат.

Адрес: Тошкент шаҳри, Иззат кўчаси, 60-уй (Ҳамза райони).

Телефонлар: 96-64-90, 96-64-12, 96-60-11.

«Спецремналадка» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг республика ихтисослашган ремонт-монтаж бошқармаси

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА 12-16 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

«АНШЛАГ» ФИРМАСИ

Виктор САЛТИКОВ ва Ирина АЛЛЕГРОВА иштирокида

МОСКВА «ЭЛЕКТРОКЛУБ» ГРУППАСИ ГАСТРОЛЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ.

— БАДИИЙ РАҲБАР — **РСФСР да хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, композитор Давид ТУХМАНОВ.**

КОНЦЕРТЛАР: соат 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ ва СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ КАССАЛАРИДА СОТИЛАДИ.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-53, 46-03-12.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЧИ-ЖАНГЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ЧИМЁН» САНАТОРИЯСИДА

(Фарғона области)

интернационалчи-жангчилар, шунингдек ҳалок бўлганларнинг оила аъзолари даволанадиган

МАХСУС БЎЛИМ ОЧИЛДИ

Санаторийга имтиёзли путёвка олиш учун иш ёки ўқиш жойидаги касаба союз комитетига мурожаат қилишнинг ўзи кифоя, ишламайдиганлар эса яшаш жойидаги социал таъминот органларига учрашишлари лозим.

«Чимён» санаторийси йил бўйи ишлайди, кўп профилли.

Путёвкаларни ўзингиз учун исталган қулай вақтда сотиб олишингиз мумкин.

Тошкент область касаба союзлари комитети

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Хит-парад ғолиби»** (7/IV да 19.30 да; 8/IV да 16, 19.00) да.

●

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

9 АПРЕЛЬ СОАТ 18.00 ДА

СССР 52-чемпионати 1-лиганинг

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ДИНАМО» (Ставрополь)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ

●

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Дон Кихот**, 8/IV да **Пётр Биринчи.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Келинлар қўзғолони** (19.30), 8/IV да **Бахтли гадолар** (12.00), **Куёв.** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/IV да **Қачал полвон ва гармсел** (15.00), **Концерт** (19.00), 8/IV да **Музаффар — қуёш фарзанди** (15.00), **Кампир нетармиш.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IV **Парвона**, 8/IV да **Қора камар** (19.30).

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва йўл хўжалиги министрлиги коллективи тармоқнинг кекса ходими, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган қурувчи

Маматкарим Жабборович ЖАББОРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, маданият ходимлари касаба союзи республика комитети ва М. Турғунбоева номидаги «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли коллективлари ансамблнинг кекса ходими, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист

Раббим ҲАМДАМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, пропаганда — 32-55-70, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, совет қурилиши — 33-12-48, 32-57-20, 32-54-18, фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, халқаро ҳаёт — 32-54-14, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06, коммунистик ахлоқ — 32-54-29, фельетонлар — 32-54-27, иллюстрация — 32-57-22.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Газета офсет усулида, А—2 форматида босилади.